

বিষ্ণু পুৰাণৰ সাধু

শ্রীদীপিকা ভট্টাচাৰ্য'৷

॥ বিষ্ণু পুৰাণৰ সাধ ॥

প্ৰকাশক :

গ্ৰন্থকাৰ

উগ্ৰতাৰা, উজ্জান বজাৰ

গুৱাহাটী—১

১ম প্ৰকাশ : ফাগুন, ১৮৯৪ শক

ছপা : শ্ৰীজগদীশ শৰ্ম্মা

জয়া প্ৰেছ

গুৱাহাটী—৩

বন্ধা : 'দি প্ৰেছ'

গুৱাহাটী—৩

বেটুপাতৰ শিল্পী : শ্ৰীনৰেশ গোস্বামী

বেচ : এটকা পঞ্চাশ পইচা মাথোন

লিখিকাৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

॥ চীতাম ॥

অৰ্পন

মাজনী, মুনমুন আৰু কণজুনৰ

হাতত

॥ পাতনি ॥

শ্রীমতী দীপিকা ভট্টাচার্য্যৰ “বিষ্ণু পুৰাণৰ সাধু” নামৰ
সৰু পুথিখনি হাতে-লিখা অৱস্থাতে পঢ়ি চালে। বিষ্ণু পুৰাণৰ
পৰা সংগৃহীত দহটা সাধুৰে গ্ৰন্থখন সম্পূৰ্ণ কৰা হৈছে। সংস্কৃত
সাহিত্যৰ ব্ৰাহ্মণ, উপনিষদ, পুৰাণ, ইতিহাস, বামাংগ আদি
অলেখ সাধু-কথাৰ আকৰ। যুগৰ পৰিৱৰ্ত্তন হৈছে, কিন্তু সেই
পুৰণি সাধুবোৰৰ বেছি ভাগেই আজিও সমানে উপাদেয়।
এই গল্পবোৰ পঢ়িলে প্ৰাচীন ভাৰতীয় জীৱনৰ আদৰ্শ, যাগ-
যজ্ঞ তপস্যাৰ মাহাত্ম্য, জন্মান্তৰবাদ, পতিব্ৰতা-ধৰ্ম্ম, গুৰুভক্তি
ইত্যদিক ছবি আমাৰ চকুৰ আগত ভাহি উঠে। কিছুমান
সাধুৰ যোগেদি নৈতিকতাৰো শিক্ষা হয়।

লিখিকাৰ প্ৰকাশভঙ্গী সৰল হৈছে। সৰু সৰু লৰা-
ছোৱালীয়ে গল্পবোৰ পঢ়ি ভাল পাব আৰু উপকৃত হব।
কিছুমান সাধুৰ থকা অলৌকিক বা অতিৰঞ্জিত ঘটনাই শিশু
মনৰ কল্পনা-প্ৰিয়তাৰ খোৰাক যোগাব। লিখিকাৰ উত্তমৰ
শলাগ লৈছোঁ। পুথিখনি প্ৰকাশিত হলে বৰ সুখী হম।

— শ্ৰীৰজনীকান্ত দেৱ শৰ্ম্মা

॥ মোৰ কথা ॥

অসমীয়া সাহিত্যত শিশু আৰু কিশোৰ-কিশোৰীসকলৰ
হাতত দিব পৰাকৈ সাধু কিতাপ এতিয়াও যথেষ্ট হোৱা নাই।
বিশেষকৈ আমাৰ গ্ৰাম্যঞ্চলত ইমানবোৰ সাধু সিঁচৰিত হৈ
আছে যে সেইবোৰৰ সংগ্ৰহ ভালদৰে কৰিব পৰা হ'লেও
আমাৰ এটা ডাঙৰ অভাৱ পূৰণ হ'লহেতেন। আনহাতে
আমাৰ শাস্ত্ৰ আৰু কাব্যসমূহত থকা কাহিনী সংগ্ৰহ কৰি
ভালদৰে আমাৰ কোমলমনা লৰা-ছোৱালীৰ হাতত দিব পৰা
হ'লেও ডাঙৰ কাম হ'লহেতেন।

বিষ্ণু পুৰাণৰ পৰা মাথোন কেইটিমান গল্প বুটলি আনি
একেলগ কৰি “বিষ্ণু পুৰাণৰ সাধু” নামেৰে ছপোৱা সৰু পুথি-
খনে যেনেকৈ মূলত থকা আটাইবোৰ সাধু বা কাহিনীকে
সন্নিৱিষ্ট কৰা নাই, সেইদৰে আমাৰ সংগৃহীত সাধুসমূহে কিবা
এটা ডাঙৰ অভাৱ পূৰণৰ একাংশত সহায় কৰিছে বুলিও আমি
দাবী কৰা নাই। ইয়াত প্ৰকাশিত সাধুবোৰে যদি কাৰোবাক
এফেৰাও আনন্দ দিব পাৰে তাৰ কাৰণেও আমি গোৱৰ

কৰিবলগীয়া নাই—সেই গোৱৰ নিশ্চয় মূল পুথিয়েহে পাব।
মাত্ৰ যিসকলক উদ্দেশ্য কৰি এই সৰু পুথিখনি আগবঢ়োৱা
হৈছে সেইসকলৰ যদি এই পুথিখনে এধানমানো উপকাৰ
সাধিব পাৰে, তেতিয়া হলে এই লিখিকা নিশ্চয় আনন্দিত হব।

আমালৈ মৰমৰ চিন স্বৰূপে বহু ব্যস্ততাৰ মাজতো
সময় উলিয়াই সাহিত্যিক শ্ৰীযুত যতীন গোস্বামীয়ে আমাৰ
পাণ্ডুলিপিখনি চাই চিঠি দিয়াত আৰু প্ৰকাশৰ ক্ষেত্ৰত
ক্ষিপ্ৰ গতিত কাম কৰি কিতাপখন সোনকালে ছপাই দিয়াত
জয়া প্ৰেছৰ কৰ্মীবৃন্দৰ ওচৰত এই লিখিকা কৃতজ্ঞ। শ্ৰীযুত
বৰ্জনীকান্ত শৰ্ম্মাদেৱেও তেখেতৰ বহুব্যস্ততা সত্ত্বেও পুথিখনি
চাইচিঠি পাতনিখন লিখি দিয়া বাবে এই লিখিকা কৃতজ্ঞ।
কিতাপৰ বেটুপাত আৰু গল্পৰ শিৰোনামাকেইটি আঁকি দি
আমাক সহায় কৰা বাবে শিল্পী শ্ৰীনৰেশ গোস্বামী আৰু অন্যান্য
বহু দিশত বহুবকমে সহায় কৰা বাবে প্ৰশান্ত, মাধন আৰু
সেইকেইজন (যিকৈজনে তেওঁলোকৰ নাম প্ৰকাশ কৰিবলৈ
অনিচ্ছুক) লৈ আমি ধন্যবাদ জনাইছোঁ আৰু শলাগ লৈছোঁ।
তেওঁলোকৰ সহায় সহযোগ নোপোৱা হলে আমি এই প্ৰথম
প্ৰচেষ্টাতে বহু অসুবিধাৰ সন্মুখীন হলোঁহেতেন। ইতি—

পাঠক বাইজৰ শুভাশীষ কামনাৰে,

—দীপিকা ভট্টাচাৰ্য্য

উগ্ৰতাৰা, গুৱাহাটী

মাৰ্চ, ১৯৭৩

ভুল শুধৰণী

পৃষ্ঠা	শাৰী	হৈছে	হব লাগে
১০	১৪	নিজই	নিজ
২০	৫	আচৰি	আচৰিত
৩০	১৮	কোৱাত	কোৱাতো
৩০	১৮	নোৱাৰাত	নোৱাৰাত
৩৭	১৪	বিছাবৰীক	বিছাবৰীক
৩৯	৪	অমৰ	অলৰ
৪০	৩	হৈছে	হৈছে
৪৪	১	মৌলেন	মৌলেন

মুঠা

১। বামকৃষ্ণৰ গুৰু দক্ষিণা... ..	২
২। ধেনুকাশ্বৰ বধ বৃত্তান্ত... ..	১২
৩। প্ৰলয় অশ্বৰ বধ	১৪
৪। বেবতীৰ উপাখ্যান	১৬
৫। মাকাতা বজা আৰু সোঁতৰি ঋষিৰ উপাখ্যান... ..	১৯
৬। জড় ভবতৰ উপাখ্যান	২৬
৭। শতধনু বজাৰ কাহিনী	৩৩
৮। দেৱাস্তবৰ সমুদ্ৰ মন্থন	৩৭
৯। পুৰুষোত্তমৰ উপাখ্যান	৪৪
১০। প্ৰহ্লাদ আৰু সম্বৰৰ কথা	৫৬

বামকৃষ্ণৰ গুৰুদক্ষিণা

পুৰণি কালত বাৰানসীৰ অৱন্তীপুৰ নামে ঠাইত সাণ্ডীপনি নামেৰে এজন পৰম ধাৰ্মিক ঋষি আছিল।

এদিন তেওঁৰ গৃহলৈ বাম-কৃষ্ণ দুয়ো ককাই-ভাই বিত্তা শিক্ষা লবলৈ যাত্ৰা কৰিলে। জগত্তৰ আদি গুৰু, সৰ্ব-বিত্তাত বিশাৰদ বাম কৃষ্ণই সাণ্ডীপনীৰ দৰে ঋষি এজনৰ ওচৰলৈ বিত্তা নিকিবলৈ যোৱা দেখি তেওঁ বৰ অবাৰু হ'ল আৰু মনত আনন্দ লভিলে।

বাম-কৃষ্ণ দুয়ো সাণ্ডীপনীক গুৰুবৰণ কৰিলে। তেওঁলোকৰ পাঠ শিকা আৰম্ভ হ'ল। বাম-কৃষ্ণ দুয়ো দেৱতাৰো পৰম দেৱতা। তেওঁলোকে চৌষষ্ঠি বিধ বিত্তা আয়ত্ত কৰি পেলালে। তেওঁলোকৰ এনেকুৱা পাৰ্গতালি দেখি ঋষি বৰ আচৰিত হ'ল।

এইবাৰ বাম-কৃষ্ণই গুৰুৰ ওচৰত অন্তৰবিত্তা শিক্ষা আৰম্ভ কৰিলে আৰু অলপ সময়তে অন্তৰ শিক্ষাও আয়ত্ত কৰিলে।

বাম-কৃষ্ণৰ সকলো শিক্ষা শেষ হোৱাত তেওঁলোকে গুৰুৰ ওচৰত নতজানু হৈ কি দক্ষিণাৰে গুৰুক সম্ভষ্ট কৰিব

সেই কথা স্মিলিলে।

সাণ্ডিপনী ঋষিয়ে ইমান সোনকালে বাম-কৃষ্ণই সকলো ধৰণৰ বিদ্যা আয়ত্ত কৰা কাৰণে বৰ আচৰিত হৈ আছিল। তেওঁলোকে আহি ঋষিক গুৰু দক্ষিণা দিব বিচৰাত, তেওঁলোকৰ অসাধ্য একো নাই বুলি জানি ক'লে “বাচাইঁত, তোমালোকৰ ব্যৱহাৰত মই বৰ সন্তোষ পাইছোঁ। তোমালোকে গুৰু দক্ষিণা দিব ওলাইছা। কিন্তু কি দিবা? ময়েইবা কি লওঁ? মোৰ মনৰ ছথৰ কথা তোমালোকে বোধকৰো জনা নাই। মোৰ একমাত্ৰ পুত্ৰ প্ৰভাস সমুদ্ৰৰ পানীত ডুবি মৰিছে। তোমালোকে যদি পাৰা তাক জীয়াই দিয়া; মেয়ে হব তোমালোকৰ শ্ৰেষ্ঠ গুৰু দক্ষিণা।”

গুৰুৰ কথা শুনা মাত্ৰকে বাম-কৃষ্ণই আৰু অলপো পলম নকৰিলে; ছয়ো গৈ সাগৰৰ পাৰত উপস্থিত হ'ল।

বাম-কৃষ্ণ ছয়োকো একেলগে দেখিয়ে সাগৰে নিজই ৰূপ ধাৰণ কৰিলে আৰু পাদ্য-অৰ্ঘ্য লৈ তেওঁলোকৰ ওচৰত উপস্থিত হ'ল আৰু আগমনৰ উদ্দেশ্যৰ কথা স্মিলিলে। তেতিয়া কৃষ্ণই সাগৰক সাণ্ডিপনী ঋষিৰ পুতেকৰ বিষয়ে স্মিলিলে আৰু ক'লে, “সোনকালে ঋষি পুত্ৰক ওভোটাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা।”

কৃষ্ণৰ কথা শুনি সাগৰে হাতজোৰকৈ কবলৈ ধৰিলে “হে প্ৰভু, মই সাণ্ডিপনী ঋষিৰ পুত্ৰৰ প্ৰাণ নাশ কৰা নাই। মোৰ পানীত পাক্ৰজ্ঞ নামৰ দৈত্য এটাই শঙ্কা ৰূপ ধাৰণ কৰি বাস কৰে। সেই দৈত্যটোৱেহে সাণ্ডিপনী ঋষিৰ পুত্ৰৰ জীৱন নশ কৰিছে।”

সাগৰৰ কথা শুনা মাত্ৰকে কৃষ্ণই পানীৰ তললৈ গৈ বিচাৰি

বিচাৰি পাক্ৰজ্ঞ দৈত্যক উলিয়ালে আৰু ততালিকে বধ কৰিলে। তাৰ পিছত পানীৰ তলতে কৃষ্ণই দৈত্যটোৰ অস্থিৰে এটা ধুনীয়া শঙ্খ তৈয়াৰ কৰি সেইটো হাতত লৈ উঠি আহিল।

বাম-কৃষ্ণ ছয়ো সেই পাক্ৰজ্ঞ শঙ্খ বজাই বজাই যমপুৰীত উপস্থিত হ'লগৈ।

পাক্ৰজ্ঞ শঙ্খৰ ধ্বনি শুনিলে অসুৰসকল শক্তিহীন হয় আৰু দেৱতাসকলৰ শক্তি বৃদ্ধি হয়।

কৃষ্ণই সেই শঙ্খ ধ্বনিৰে প্ৰেতৰাজ যমক পৰাজয় কৰি গুৰুপুত্ৰ প্ৰভাসক লৈ আহিল আৰু গুৰুৰ চৰণত নিবেদন কৰিলে।

মৃত পুত্ৰক পুনৰ লাভ কৰি গুৰুৱে বৰ আনন্দ পালে আৰু অন্তৰ উজাৰি বাম-কৃষ্ণক আশীৰ্বাদ দিলে।

বাম কৃষ্ণয়ো সকলো ধৰণৰ শিক্ষা লাভ কৰি উপযুক্ত গুৰুক যথা-যোগ্য গুৰু দক্ষিণা দি নিজ ৰাজ্য মথুৰালৈ উভতি আহিল।

ধেনুকাস্থৰ বধ বৃত্তান্ত

পুৰণি কালত ধেনুকাস্থৰ নামেৰে এটা বৰ দুৰ্দান্ত অশ্বৰ আছিল। সি চাৰিওফালে মানুহ গৰু খাই আনন্দমনেৰে ফুৰে। তাৰ ভয়ত জীৱ জন্তু নালাগে মানুহো সাৱধান হৈ থাকিব লাগে।

এদিন ৰাম-কৃষ্ণ দুয়ো ককাই ভাই গোপশিশুবোৰৰ লগত আনন্দ মনেৰে গৰু চাৰি চাৰি এখন তালবনত উপস্থিত হ'লগৈ।

ঠাইখন পকাতালৰ গোকত আমোল মোলাই আছিল আৰু পকা পকা তালেৰে তাল গছৰ তলবোৰ ভৰি আছিল।

তালবনখন পাইয়েই গোপশিশুবিলাকে ৰাম-কৃষ্ণক কবলৈ ধৰিলে হেৰা ৰামকৃষ্ণ, আমি সদায় গৰু ছৰাওঁতে এই পকা তালবোৰৰ গোক পাই থাকোঁ। পকা তালৰ গোকত আমাৰ সদায় জিভাব পানী পৰি থাকে; কিন্তু ইমান ইচ্ছা থকা সত্ত্বেও আমি পকা তালবোৰ খাব নোৱাৰোঁ। কাৰণ ধেনুক নামৰ

অশ্বৰ এটাই সদায় এই ঠাইতেই বিচৰণ কৰি ফুৰে। আজি তোমালোক দুয়ো অহাই বৰ ভাল হ'ল। তোমালোকেতো ক'লৈকো ভয় নকৰা, তোমালোকে আজি আমাক যেনে তেনে এই পকা তালবোৰ খুৱাবই লাগিব।”

গোপ শিশুসকলৰ ইচ্ছাৰ কথা শুনি ৰামকৃষ্ণ দুয়ো জাপ মাৰি তাল গছত উঠি ইচ্ছামতে তাল পাৰিবলৈ ধৰিলে। আনন্দমনেৰে গোপশিশুবিলাকে পকা তাল হেপহ পনুৱাই খাবলৈ ধৰিলে।

ধাপ-ধুপকৈ তাল পৰাৰ শব্দ শুনি ধেনুকাস্থৰে ভীষণ ভজ্জন-গজ্জন কৰি সেই ঠাইত উপস্থিত হৈ, কোনোফালে নাটাই একেফালে গৈ তালগছত উঠি তাল পাৰি থকা বলৰামক ভৰিত ধৰি টানিবলৈ ধৰিলে।

তাকে দেখি কৃষ্ণৰ বৰ খং উঠিল। তেওঁ গৈ ধাপ মাৰি ধেনুকাস্থৰৰ ভৰিত ধৰি টানি আনিলে আৰু টকুৰা ঘূৰোৱাদি ঘূৰাব ধৰিলে। তাৰ পিছত তাক তালগছত আকলিয়াবলৈ ধৰিলে, বপুৰা ধেনুকাস্থৰৰ কৃষ্ণৰ হাতত প্ৰাণ বায়ু উৰি জিভা উলিয়াই দ'ত জেঙেৰিয়াই মৰি থাকিল।

ধেনুকাস্থৰৰ মৃত্যু হোৱা দেখি তাৰ ভাই বন্ধু সকলো-বিলাক অশ্বৰে ৰামকৃষ্ণৰ লগত যুদ্ধ দিবলৈ খাঙ খাঙ মূৰ্তি ধৰি খেদি আহিল। ৰাম-কৃষ্ণও সুদাই এৰা ভকত নহয়। এটাৰ পিছত এটাকৈ খেদি খেদি ধৰি আটাইবোৰ অশ্বৰকে তাল গছত আছাৰি আছাৰি বধ কৰিলে।

তেতিয়াৰ পৰা তাল-বনখন শত্ৰুমুক্ত হ'ল। আনন্দমনেৰে সকলোবিলাক গোপশিশু আৰু ব্ৰজবাসীয়ে তালবনত উৎসৱ হোৱা সকলোৰোৰ ফল-মূল খাবলৈ ধৰিলে।

ধেনুকাম্বৰ বধ কৰি বাম-কৃষ্ণ দুয়ো ককাই-ভাই গোপ-শিশুসকলৰ লগত পকাতাল খাই খাই আনন্দ মনেৰে গৰু চাৰি চাৰি ভাঙীৰ বনত আহি উপস্থিত হ'ল।

ভাঙীৰ বন ফুলে-ফলে ভৰা আৰু বৰ ধুনীয়া। বনৰ অপৰূপ শোভা দেখা পাই গোপশিশুসকলৰ পৰম আনন্দ লাগিল। তেওঁলোকে মনৰ আনন্দতে নাচ-গান আৰম্ভ কৰি দিলে। ধেমালিতে নানান ধৰণৰ চৰাই, বাঘ, গৰু আদিৰ মাত মাতি গছত উঠি ফল-মূল খাই তেওঁলোকে বহু ধৰণৰ বংশধেমালি কৰাত লাগিল। বাম-কৃষ্ণইও বনৰীয়া ফুল গোটেই মালা গাঁথি পিন্ধি আনন্দমনেৰে ঘূৰি ফুৰিবলৈ ধৰিলে। মুহূৰ্তৰ ভিতৰতে গোপশিশুসকলৰ আনন্দ উৎসৱেৰে ঠাইখন মুখৰিত হৈ পৰিল।

গোপশিশুসকলৰ আনন্দ উৎসৱৰ বোল শুনি প্ৰলয় নামেৰে ছুই দৈত্য এটাই গোপশিশুসকলক বধ কৰিবৰ মনেৰে এটা শিশুৰ ৰূপ ধৰি তেওঁলোকৰ মাজত প্ৰৱেশ কৰিলেহি।

আন শিশুবোৰৰ মাজত সোমাই শিশুৰূপী দৈত্যটোৱেও সমানে সমানে খেলিবলৈ আৰম্ভ কৰি দিলে। তেওঁলোকে ইটোৱে সিটোৰ লগত যুদ্ধ কৰা খেল খেলিবলৈ ধৰিলে আৰু ইয়াকে ঠিক কৰি ল'লে যে যিটো শিশুৱে যুদ্ধত হাৰিব, সেই টোৱে জয়ী হোৱা শিশুটোক কান্ধত লৈ গোটেই ভাঙীৰ বনখন ঘূৰাব লাগিব।

এইদৰে খেল চলি থাকিল। মাজতে এবাৰ শিশুৰূপী দৈত্যটোৱে ইচ্ছা কৰি বলৰামৰ লগত যুদ্ধত হাৰি, বৰ মক কান্ধত তুলি লৈ গভীৰ অন্ধকাৰ বনৰ মাজত সোমালগৈ।

তেতিয়া বলৰামৰ বৰ ভয় লাগিল আৰু ভয়ত কৃষ্ণক চিঞৰি চিঞৰি কবলৈ ধৰিলে “কৃষ্ণ, অ' কৃষ্ণ, তুমি খেলাত মত্ত হৈ কি কৰা? ইফালে ভয়ঙ্কৰ দৈত্য এটাই ধৰি মোক এই গভীৰ বনলৈ সূমুৱাই লৈ আহিছে। এতিয়া দৈত্যই মোৰ প্ৰাণ নাশ কৰিব। তুমি দৌৰি আহি মোক এই মহা বিপদৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰা।”

বলৰামৰ চিঞৰ শুনি হাঁহি হাঁহি কৃষ্ণ গৈ সেই ভয়ঙ্কৰ বনত সোমাল। বলৰামক দেখিয়েই হাঁহি হাঁহি কৃষ্ণই কবলৈ ধৰিলে “তোমাৰ শৰীৰত কিমান শক্তি আছে তাক তুমি ভাল দৰে জানা আৰু ময়ো জনো। তথাপি তুমি কিয় সামান্য দৈত্য এটাৰ ভয়ত সাধাৰণ মানুহৰ দৰে চিঞৰ বাখৰ লগাইছা? পৃথিৱীত প্ৰলয় হলেও যে তোমাৰ মৃত্যু নহয়, সেই কথা নিশ্চয় তুমি পাহৰি গৈছা।”

দৈত্যৰ ভয়ত বলৰামে জ্ঞান হেৰুৱা যেন হৈছিল। কৃষ্ণৰ কথা শুনি তেওঁৰ সেই জ্ঞান ঘূৰাই পালে আৰু গাত প্ৰচণ্ড

শক্তি ধাৰণ কৰিলে। তেওঁ ততালিলে তেওঁৰ হাতৰ মুঠিৰে প্ৰলম্বৰ মূৰত এটা প্ৰাণ আঘাত কৰিলে। বলৰামৰ বজ্ৰমুঠিৰ আঘাতত প্ৰলম্বৰ চকু দুটা বাহিৰলৈ ওলাই অহিল আৰু ভীষণ তৰ্জ্জন গৰ্জ্জন কৰি তিনিপাক খাই মাটিত বাগৰি পৰিল আৰু হক্‌হকাই তেজ বমি কৰি প্ৰাণ ত্যাগ কৰিলে।

বলৰামৰ চিঞৰ শুনি কক্ষৰ লগে লগে গোপশিশুসকলো দৌৰি আহিছিল। তেওঁলোকে বলৰামৰ কাৰ্য্য দেখি অবাক হ'ল আৰু মনত বৰ আনন্দ লাভি ভৱিত পৰি বলৰামক সেৱা কৰিলে।

তাৰ পিছত গধূলী হোৱাত আটাইবিলাকে গৰু-গাই লৈ ঘৰলৈ উভতি আহিল।

+

বৈৰতীৰ উপাখ্যান

পুৰণি কালত বৈৰত নামেৰে এজন বজা আছিল। তেওঁৰ ৰাজ্যখনৰ নাম আছিল কুশস্থলী।

বৈৰত বজাৰ বৈৰতী নামেৰে এজনী পৰম কণ্ঠ্য আৰু গুণৱতী কন্যা আছিল।

বৈৰতীৰ বিবাহৰ কাল উপস্থিত হ'ল। বৈৰত বজাই তেওঁৰ এনেকুৱা পৰমা সুন্দৰী আৰু গুণৱতী কন্যাক কাৰ হাতত সম্প্ৰদান কৰিব, একো ঠিক কৰিব নোৱাৰি, সেই কথা সুধিবৰ মনেৰে বৈৰতীক লগত লৈ ব্ৰহ্মাৰ ওচৰত গৈ উপস্থিত হ'ল।

তেওঁলোকে যেতিয়া ব্ৰহ্মাৰ ওচৰ পালে, তেতিয়া তাত হাহা আৰু হু হু নামেৰে দুজন গন্ধৰ্বই সুললিত কণ্ঠেৰে সুমধুৰ গীত গাই আছিল।

গন্ধৰ্ব দুজনৰ গান শুনি বৈৰত বজাৰ বৰ ভাল লাগিল আৰু সেই গানত মুগ্ধ হৈ ব্ৰহ্মাক নিজৰ অহাৰ উদ্দেশ্যৰ কথা কবলৈ পাহৰি গল আৰু গন্ধৰ্ব কণ্ঠৰ সুমধুৰ গীত শুনি বহি থাকিল।

এটা সময়ত গান বন্ধ হ'ল। তেতিয়াহে বৈৰত বজাই ব্ৰহ্মাৰ চৰণত সেৱা জনাই বৈৰতীক দেখুৱাই তেওঁৰ অহাৰ উদ্দেশ্যৰ কথা ক'লে।

বৈৰত বজাৰ কথা শুনি ব্ৰহ্মাই হাঁহি এটা মাৰি বজাক কবলৈ ধৰিলে “তুমি যাৰ হাতত তোমাৰ কন্যা দান কৰিবৰ মন কৰি ইয়ালৈ আহিছিল, তেওঁলোকৰ বংশৰ এতিয়া এজনো জীয়াই থকা নাই। তুমি গন্ধৰ্বৰ গান শুনি থাকোঁতেই চাৰি যুগ পাৰ হৈ গ'ল। এতিয়া পৃথিৱীত কলি কাল আৰম্ভ হৈছে।”

ব্ৰহ্মাৰ কথা শুনি বজা অতি আচৰিত হ'ল। গন্ধৰ্বৰ গান শুনি থাকোঁতেই কেনেকৈ চাৰি যুগ পাৰ হ'ল তেওঁ গমেই নাপালে। তেওঁৰ অলপ আগতেহে ব্ৰহ্মাৰ ওচৰলৈ অহা যেন লাগি আছিল। বজাই উপায়হীন হৈ পুনৰ হাত-জোৰকৈ ব্ৰহ্মাক একে প্ৰশ্নকে কৰিলে।

তেতিয়া পিতামহ ব্রহ্মাই কবলৈ ধৰিলে “সৃষ্টি, স্থিতি, প্রলয়ৰ অধীশ্বৰ, যাৰ জন্ম মৃত্যু একো নাই, সেই ভগবান শ্ৰীকৃষ্ণৰ অংশই গৈ বলদেৱ নাম লৈ তোমাৰ পূৰ্বৰ ৰাজ্য কুশস্থলী নগৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰিছেগৈ। কালৰ গতিত তোমাৰ পূৰ্বৰাজ্য কুশস্থলীৰ নাম এতিয়া হৈছে দ্বাৰাৱতী। তুমি মোৰ ইয়ালৈ অহাৰ পিছতে ৰাক্ষসসকলে সেই নগৰ অধিকাৰ কৰে আৰু ক্ৰমান্বয়ে ধ্বংসপ্ৰাপ্ত হয়। সেই দ্বাৰাৱতী নগৰত কৃষ্ণৰ অংশই জন্ম গ্ৰহণ কৰা বলদেৱৰ হাতত তোমাৰ কন্যাক সম্প্ৰদান কৰাগৈ।”

ব্ৰহ্মাৰ কথা শুনি বৈৱত ৰজাই দ্বাৰাৱতীলৈ আহি বলদেৱক তেওঁৰ কন্যাক গ্ৰহণ কৰিবলৈ ভক্তিভাৱে অনুৰোধ কৰিলে।

বলদেৱে আনন্দেৰে বিয়াত সন্মতি দিলে। চ'ৰিঘুগ আগৰ মানুহবিলাক অতি ওখ আছিল। সেইকাৰণে বলদেৱে নাঙলৰ আগেৰে ভাঁজ লগ ই বৈৱতীক তেওঁৰ লগত মিলা কৰি ল'লে।

শুভ দিনত শুভ ক্ষণত বৈৱত ৰজাই মহা আনন্দেৰে কন্যা বৈৱতীক বলবামৰ হাতত সম্প্ৰদান কৰিলে।

তাৰ পিছত বৈৱত ৰজাই শেষ কালছোৱা ভগবানৰ চিন্তাত কটাবলৈ হিমালয়লৈ যাত্ৰা কৰিলে।

মাক্ৰাতা ৰজা আৰু সৌভৰি ঋষিৰ উপাখ্যান

পুৰণি কালত যুৱনাথ নামেৰে এজন বৰ প্ৰতাপী আৰু ধাৰ্মিক ৰজা আছিল। তেওঁৰ ল'ৰা-ছোৱালী একো নাছিল। সেই কাৰণে ৰজাৰ মনত বৰ দুখ। মনৰ দুখে তেওঁ প্ৰায়ে গৈ ঋষি-মুনিসকলৰ লগত আশ্ৰমতে থকা কৰিলে।

ঋষিসকলে ৰজাক বৰ ভাল পাইছিল। ৰজাই সদায় মন মাৰি থকা কাৰণে তেওঁলোকেও মনত বৰ বেজাৰ পাইছিল। এদিন ঋষিসকলে তেওঁলোকৰ মাজত আলোচনা কৰি ৰজাৰ সন্তান হবৰ কামনাৰে পুত্ৰষ্টি নামৰ এটা যজ্ঞ কৰিবলৈ মন মেসিলে।

এদিন ৰাতিপুৱাই সকলো ঋষি মুনি লগ হৈ যজ্ঞ আৰম্ভ কৰিলে। মাজৰাতি যজ্ঞ শেষ হ'ল। তেওঁলোকে যজ্ঞৰ বদীত মন্ত্ৰ পুত পানীৰে পূৰ্ণ কলহটো থৈ সকলোবিলাক শুই থাকিল।

মাজৰাতি হঠাৎ যুৱনাথ ৰজাৰ বৰকৈ পিয়াহ লাগিল আৰু চাৰিও ফালে পানী বিচাৰিবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া

সকলো ঋষি-মুনি টোপনিত লাল-কাল হৈ পৰিছিল। বজাই ক'তো পানী বিচাৰি নাপাই উপায়হীন হৈ যজ্ঞৰ বেদীত থকা মন্ত্ৰপুত পূৰ্ণ কলহৰ পানীকে খাই শুই থাকিল।

বাতিপুৰা মুনিসকলে শুই উঠি পূৰ্ণকলহৰ পানীখিনি নেদেখি আচৰি হ'ল আৰু পানীখিনিৰ বথো কিবা জানে নেকি বজাক সুধিলে। বজাই তেতিয়া মাজৰাতি পিয়াহ লগাত ক'তো পানী বিচাৰি নাপাই সেই খিনিকে খোৱা বথাটো ক'লে।

বজাৰ কথা শুনি মুনিসকল অবাক হ'ল। কিয়নো পুত্ৰোষ্টি যজ্ঞৰ মন্ত্ৰপুত পানী যেয়ে খায় তাৰে সন্তান হয়। এই মন্ত্ৰপুত জল কেতিয়াও অথলে নাযায়। মুনিসকলে এই পানী বাণীক খুৱাবলৈ থৈছিল।

পানীখিনি খোৱা কাৰণে কিছুদিনৰ মূৰত বজাৰ দক্ষিণ উক ভেদ কৰি এটা ল'ৰা জন্ম হ'ল। বজাৰ পুত্ৰ উপজিল; কিন্তু সেই ল'ৰাটোক গাখীৰ খুৱায় কেনেকৈ! ঋষিসকল বৰ চিন্তাত পৰিল।

ঋষিমুনিসকলে চিন্তা কৰি থাকোঁতে হঠাতে ইন্দ্ৰ আহি তাত উপস্থিত হ'ল। তেওঁ আহি সমস্যাটো সমাধান কৰি দিলে। ইন্দ্ৰই নিজে কেঁচুৰাটোক গাখীৰ খুৱাই ডাঙৰ-দীঘল কৰিব বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে। তাৰ পিছত ইন্দ্ৰই নিজৰ তৰ্জনী আঙুলিটো ল'ৰাটোৰ মুখত সুমুৱাই দিলে। অমৃতৰ দৰে ইন্দ্ৰৰ তৰ্জনী আঙুলিটো চুহি এদিনৰ ভিতৰতে ল'ৰাটো ডাঙৰ হ'ল। সকলোৱে লগলাগি ল'ৰাটোৰ নাম ৰাধিকৈ মাকাতা।

কালক্ৰমত মাকাতা গৈ সপ্তদ্বীপৰ বজা হ'ল। বিবাহৰ সময় হোৱাত মাকাতাই শশবিন্দু নামে বজা এজনৰ কন্যা বিন্দুমতীক বিয়া কৰালে। মাকাতা বজাৰ তিনিজন ল'ৰা আৰু পঞ্চাশজনী ছোৱালী হ'ল। ল'ৰা কেইজনৰ নাম হ'ল যথাক্ৰমে পুৰুকুংস, অহৰীষ আৰু মুচুকুন্দ। আটাইকেইটা ল'ৰা ছোৱালী অতি ৰূপবান আৰু গুণবান হ'ল। মাকাতা বজাই পত্নী, ল'ৰা ছোৱালীৰে নৈতে সুখে-সন্তোষে ৰাজ্য চলাই দিন কটাবলৈ ধৰিলে।

মাকাতা বজাৰ ৰাজত সৌভৰি নামে এজন পৰম ধাৰ্মিক ঋষি আছিল। তেওঁ সদায় যাগ-যজ্ঞ কৰিয়েই কাল কটাইছিল। এবাৰ তেওঁ একেৰাহে বাৰবহৰ কাল পানীৰ মাজত বহি তপস্যা কৰি আছিল। সেই অৱস্থাত তেওঁ সদায় এটা প্ৰকাণ্ড মাছক আনন্দ মনেৰে ল'ৰা-ছোৱালী, নাতি-নাতিনীৰে নৈতে খেলা কৰি থকা দেখা পাইছিল। মাছটোৰ আনন্দ দেখি দেখি ঋষিৰ ভাব হল যে মাছটোৱেহে প্ৰকৃততে পৰম সুখী জীৱ। ঋষিয়ে ভাবিলে যে তেওঁ মিহাকৈয়ে ইমান কষ্ট কৰি আছে, তেৱো মাছটোৰ দৰে পৰিয়ালবৰ্গক লৈ আনন্দমনেৰে দিন কটাব পাৰে।

যেনে ইচ্ছা তেনে কাম। তেওঁ মাকাতা বজাৰ জীয়েক এজনীকে বিয়া কৰাবলৈ মন কৰিলে। এদিন তেওঁ মাকাতা বজাৰ ওচৰলৈ গ'ল। মাকাতা বজাই ঋষিক দেখা পায়েই আথে-বেথে বহিবলৈ দিলে। ঋষিয়েও আসন গ্ৰহণ কৰি বজাক আশীৰ্বাদ দি লাহে লাহে তেওঁ অহৰ উদ্দেশ্যৰ কথা ক'লে। ঋষিৰ কথা শুনি বজা হতভম্ব হ'ল। পেটে পেটে

তেওঁৰ বৰ দুখ লাগিল। বাৰ বছৰ পানীত বহি তপস্যা কৰি থকা অস্থি-চৰ্মসৰ ঋষিয়ে নিজৰ এনেকুৱা ধুনীয়া জীয়েকক বিয়া কৰাবৰ ইচ্ছা কৰাত বজা মহা বিমোহিত পৰিল। তথাপি তেওঁ ইমান ডাঙৰ ঋষি এজালৈ ছোৱালী বিয়া নিদিওঁ বুলি কৈ খং তুলিব টান পালে। ঋষিৰ অভিশাপক ভয় কৰিয়ে বজাই ঋষিৰ প্ৰভাৱত অতি কৃতার্থ হোৱা বুলি ক'লে; যদিও পেটে পেটে তেওঁ বৰ দুখ পালে।

তাৰ পিছত বজাই এই বিপদৰ পৰা উদ্ধাৰ কৰিবলৈ একান্তচিন্তে ভগৱানৰ ওচৰত প্ৰাৰ্থনা কৰিব ধৰিলে। নিজৰ মনতে বাৰে বাৰে ভগৱানৰ নাম স্মৰণ কৰি ঋষিক ক'লে, “হে ঋষিবৰ! আপোনাৰ প্ৰভাৱত মই অতি আনন্দিত হৈছোঁ। আৰু আপোনাৰ দৰে পৰম ধাৰ্মিক ঋষি এজনে মোৰ কন্যা বিয়া কৰাবৰ ইচ্ছা কৰাত মোৰ নিজৰ জীৱনটোও ধন্য হোৱা বুলি ভাবিছোঁ। তথাপিও মোৰ ক'বলগীয়া আছে— আপুনি অনুগ্ৰহ কৰি এই অধমৰ কথাত দোষ নধৰিব।”

ঋষিয়ে আনন্দবৰ্ত্তে বজাক তেওঁৰ কবলগীয়া খিনি ক'ব দিলে।

বজাই ক'লে, “মোৰ কুলপ্ৰথমতে ছোৱালীয়ে নিজে নিজৰ দৰা বাচি লয়। এতেকে আপুনি অনুগ্ৰহ কৰি এবাৰ ৰাজঅন্তেষপুৰলৈ আহিলে ভাল হয়। মোৰ ছোৱালীহঁতৰ ভিতৰত যিজনীয়ে আপোনাক পচন্দ কৰে সেইজনীকে মই আপোনালৈ বিয়া দিম।”

বজাৰ কথাত ঋষি মান্তি হ'ল।

ৰজাই কপুৰীক * মাতি তেওঁৰ লগত ঋষিক অন্তেষ-পুৰলৈ পঠিয়াই দিলে।

ৰাজঅন্তেষপুৰত ৰজাৰ পঞ্চাশজনী জীয়েকে বং-ধেমালি কৰি আছিল। তেনে সময়তে কপুৰীৰ লগত গৈ ঋষি তাত উপস্থিত হ'ল। ৰাজকুমাৰীহঁতে পৰম যতনেৰে ঋষিক বহিব দি সোধ-পোচ কৰাত লাগিল। কপুৰীয়ে ৰাজকুমাৰীহঁতক ঋষিৰ আগ-মনৰ উদ্দেশ্য বুজাই দিলে। আটাইকেইজনীয়ে বংমনেৰে ঋষিক বিয়া কৰাম বুলি ক'লে।

ৰাজকন্যাসকলৰ কথাত সন্তুষ্ট হৈ ঋষি কপুৰীৰ লগত ৰজাৰ ওচৰলৈ আহিল। ৰজা ৰাজসভাত বহি আছিল। কপুৰীৰ মুখে ছোৱালীহঁতৰ ইচ্ছাৰ কথা শুনি ৰজাৰ বৰ বেজাৰ লাগিল যদিও এজনী এজনীকৈ পঞ্চাশজনী জীয়েকে ঋষিৰ হাতত সম্প্ৰদান কৰিলে।

এজনী নহয় দুজনী নহয় পঞ্চাশজনীকৈ ঘৈণীয়েক পাই আনন্দ মনেৰে ঋষি আশ্রমলৈ ঘূৰি আহিল।

আশ্রম পায়েই ঋষিয়ে শ্বশুৰকুম্ভাই অনাগৈ আৰু পঞ্চাশজনী ঘৈণীয়েকৰ কাৰণে পঞ্চাশটা অতি বিতোপন আৰু বৃহৎ অট্টালিকা সজালে। ঘৈণীয়েকহঁতক ৰাজকন্যাৰ উপযোগী দামী দামী কাপোৰ, আ-অলংকাৰ আনি দিলে। ঘৰবোৰৰ সমুখত ধুনীয়া ধুনীয়া উঠান পাতি দিয়ালে। ঋষি পত্নীসকলে দামী দামী কাপোৰ, অলংকাৰ পিন্ধি দাগ-দাসীলৈ নিজ নিজ ভৱনত সুখে-সন্তোষে দিন নিয়াবলৈ ধৰিলে।

ইফালে ছোৱালীহঁতক উলিয়াই দিয়ৰ দিন ধৰি ৰজাৰ

* ৰাজঅন্তেষপুৰত বাণীৰ আৰু ৰাজকুমাৰী সকলৰ আলপৈচান ধৰা নাৰী।

মনত সুখ-শান্তি নাই। ইমান সুখত থকা জীয়েকহঁতেনো কেনেকৈ ঋষিৰ লগত আশ্রমত দিন কটাব তাকে ভাবি ভাবি বজাই সদায় দুখ কৰি আছিল। কিছুদিনৰ পিছত বজাই এদিন জীয়েকহঁতক চাবলৈ মন কৰি আশ্রমলৈ যাত্ৰা কৰিলে। আশ্রম পাই বজা অবাক হ'ল। আশ্রমৰ ভিতৰত ধুনীয়া ধুনীয়া অট্টালিকাবোৰ দেখি বজাৰ কি কবো কি নকবো লাগিল। বহুত সময় চাৰিওফালে ঘূৰি-পৰি চাই বজাই সোমাওঁ-নোসো-মাওঁকৈ এটা ঘৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গ'ল। ভিতৰত সোমাই বাহিৰত থকাতকৈও বজা আৰু বেছি আচৰিত হ'ল। ঘৰৰ ভিতৰত নিজৰ জীয়েকক ৰাজবাণীৰ দৰে সাজ-পোছাক পিন্ধি বহি থকা দেখিবলৈ পালে। বজা আচৰিত হ'ল যদিও ভিতৰি ভিতৰি বৰ বং পালে। তেওঁ জীয়েকৰ খবৰ বাতৰি শুধিলে আৰু বহুদিন জীয়েকহঁতক নেদেখি মনটো বেয়া লগা কাৰণে চাবলৈ অহা বুলি ক'লে। জীয়েকবো বজাক দেখি বৰ ভাল লাগিল আৰু ঘৰৰ বা-বাতৰি শুধিলে। জীয়েকে মুনিৰ আশ্রমত কিমান সুখত আছে বিবৰি ক'লে। মুনিয়ে যে তেওঁক কিমান ভাল পায় আৰু তেওঁক এৰি যে আন ভনীয়েহঁতৰ ওচৰলৈ নাযায় তাকো ক'লে। সেইবাবে ভনীয়েকহঁতৰ দুখৰ কথা ভাবি সেমেকি যোৱা মনৰ কথাও জীয়েকে বজাৰ আগত প্ৰকাশ কৰিলে।

তাৰ পিছত বজাই আন এজনী জীয়েকৰ ওচৰলৈ গ'ল। সেইজনীৰ খবৰ-বাতৰি সোধাত প্ৰথমজনীয়ে কোৱা কথা যিনি-কেই ক'লে।

হুয়োজনী জীয়েকৰ মুখত একে কথাকে শুনি বজা বাক-মুখে আচৰিত হ'ল আৰু ঋষিৰ ওচৰলৈ গ'ল।

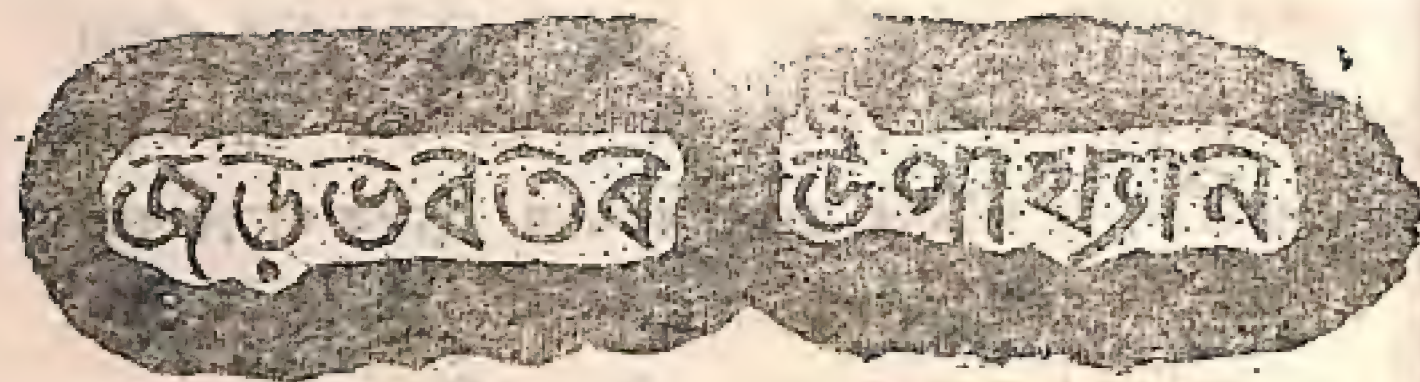
ঋষিয়ে ৰজাক দেখি নথৈ আনন্দ প্ৰকাশ কৰিলে। ঋষিক নানাধৰ্মে বন্দনা কৰি ৰজাই ক'লে যে তেওঁ ঋষিৰ তপস্যাৰ প্ৰভাৱ দেখি বৰ আচৰিত হৈছে। কিয়নো এজন মানুহে একে সময়তে প্ৰকাশজনী ঘৈণীয়েকৰ ওচৰত থকাটো সাধাৰণ লোকৰ কাম হ'ব নেৱাৰে। ঋষিক শ্ৰদ্ধাৰে সৈতে শতকোটি প্ৰণাম জনাই অতি হৰ্ষেৰে ৰজাই ছোৱালীহঁতক মাত লগাই নিজ ৰাজ্যলৈ উভতি গ'ল।

কালত ঋষিৰ প্ৰকাশগৰাকী ঘৈণীয়েকৰ ভিতৰত ডেবশটা ল'ৰা-ছোৱালী হ'ল। লাহে লাহে ল'ৰা ছোৱালীবোৰ ডাঙৰ হ'ল আৰু ঋষিয়ে তেওঁলোকৰ বিয়া-বাক পাতি দিলে। দিন যোৱাৰ লগে লগে তেওঁলোকৰো বহুতো সন্তি-সন্ততি হ'ল।

সংসাৰ ডাঙৰ হৈ অহাৰ লগে লগে সৌভৰি ঋষিৰ সাংসা-ৰিক চিন্তা আৰু মায়া বাঢ়ি আহিবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া ঋষি আৰু চিন্তাশ্ৰিত হৈ পৰিল; কিয়নো তেওঁৰ বয়স এতিয়া এহেজাৰ বছৰ; তথাপি তেওঁৰ ঘৰ সংসাৰ কৰি বাস কৰাৰ হেপাহ নুঠছিল। জীৱনৰ এহেজাৰ বছৰ এনেকৈ মায়াত বন্দী হৈ আমোদ-প্ৰমোদত দিন কটোৱা কৰণে তেওঁৰ মনলৈ বহুত অনুতাপ আহিল। সাধাৰণ মানুহ এটাৰ কাৰ্য্য কলাপত ভোল গৈ ধৰ্ম কৰ্ম বাদ দি আমোদ-প্ৰমোদত দিনবোৰ কটোৱা কাৰণে তেওঁ নিজকে বাৰে বাৰে ধিকাৰ দিবলৈ ধৰিলে। কাৰণ ইমান দিন তপস্যা কৰি থকাহেতেন তেওঁ নিশ্চয় মুক্তি লাভ কৰিব পাৰিলেহেতেন।

এইবোৰ ভাবি তেওঁ আৰু সংসাৰ নকৰোঁ বুলি, আৰু সংসাৰ কৰা-পাপবোৰ খণ্ডাবৰ বাবে মায়া মোহ, ঐশ্বৰ্য্য বিভূতি //

সকলো পৰিত্যাগ কৰি ধৰ্ম-কৰ্ম কৰিবৰ অৰ্থে ঘৈণীয়েক কেইজনীক লৈ নিৰ্জন অৰণ্যলৈ যাত্ৰা কৰিলে। তাত গৈ তেওঁ ভগৱানত মন-প্ৰাণ সঁপি দি যাগ-যজ্ঞ, পূজা-সেৱা কৰি জীৱন কটাবলৈ ধৰিলে।

পুৰণি কালত ঋষভ নামেৰে এজন ৰজা আছিল। তেওঁৰ এশজন পুতেক। তেওঁলোকৰ ভিতৰত জ্ঞান, বিদ্যা-বুদ্ধি সকলো বিষয়ে ভৱত নামৰ লৰাজনেই আছিল শ্ৰেষ্ঠ। বয়স হোৱাত ঋষভ ৰজাই ভৱতক ৰাজ সিংহাসন গতাই দি ধৰ্ম-কৰ্ম কৰিবৰ মনেৰে বনলৈ যাত্ৰা কৰিলে।

ভৱত অতি জ্ঞানী আৰু ধাৰ্মিক ৰজা আছিল। তেওঁৰ ভগৱানৰ ওপৰত অগাধ বিশ্বাস আছিল আৰু অনবৰত মুখৰ পৰা ভগৱানৰ নাম বুলিছিল। তেওঁ শাসক হিচাবেও এজন বৰ ভাল ৰজা আছিল।

বহুকাল ভালদৰে ৰাজ্য চলাই বয়স হোৱাত ভৱত ৰজাই স্মৃতি নামৰ পুতেকজনক ৰাজসিংহাসনত বহুৱাই তেওঁৰ ইষ্টদেৱতা শালগ্ৰাম শিলাটো লৈ বনলৈ যাত্ৰা কৰিলে আৰু তাত আশ্ৰম পাতি যাগ-যজ্ঞ, সেৱা পূজা কৰি ভগৱানৰ চিন্তাত কাল কটাবলৈ ধৰিলে।

এদিন ৰাতিপুৱা ভৱত ৰজাই নদীৰ পাৰতে বহি স্নান কৰি আছে। এনেতে এজনী সন্তান সন্তৱা হৰিণী আহি নদীৰ পাৰত উপস্থিত হ'ল। হৰিণীয়ে পিয়াহত আকুৰ হৈ আহি পানী খাবলৈ ধৰিছিল। এনে সময়তে এটা সিংহই ভীষণ ধৰণে গজা শুনি ভয় খাই প্ৰাণৰ ভয়ত হৰিণীজনীয়ে নদীত জাপ মাৰি দিলে। জাপ মৰাৰ লগে লগেই তাইৰ গৰ্ভত থকা শিশুটিৰ জন্ম হ'ল আৰু নদীৰ সোঁতত উঠি যাবলৈ ধৰিলে। ইকালে হৰিণীজনী জাপ মাৰোঁতে নদীৰ বুকুত থকা এটা ডাঙৰ শিলত পৰি মৃগ্য মৃগত পৰে।

এই সকলোবিলক ঘটনা ভৱত ৰজাই জপ কৰি থাকোঁতে দেখি আছিল। তেওঁ দৌৰি গৈ পানীৰ সোঁতৰ পৰা হৰিণী পোৱালীটো তুলি আনিলে আৰু মতুহাৰা হৰিণী পোৱালীটোক আশ্ৰমলৈ আনি নিজেই তুলিতালি ডাঙৰ দীঘল কৰিবলৈ ধৰিলে।

আশ্ৰমৰ ঘাঁহ-বন খাই খেলা-ধুলা কৰি আনন্দমনেৰে

হৰিণশিশুটিয়ে ঘূৰি ফুৰে। হৰিণশিশুটিৰ প্ৰতি বজাৰ মৰম ইমানকৈ বাঢ়ি যাবলৈ ধৰিলে যে পোৱালীটিক নেদেখিলেই বজা অলপ সময়ো থাকিব নোৱাৰা হ'ল।

আগতেই কৈছোঁ বজা অতি শাস্ত্ৰজ্ঞ আৰু ধাৰ্মিক আছিল। তেওঁ পূজা সেৱা, যাগ-যজ্ঞ আদিৰ কাৰণেই আত্মীয় স্বজন সকলোকে এৰি আশ্ৰমত বাস কৰিছিলহি। কিন্তু বজাই বহুত চেষ্টা কৰিও কোনোমতে হৰিণ শিশুটিৰ মায়া এৰিব নোৱাৰিলে। হৰিণশিশুটিৰ আশ্ৰমৰ বাহিৰলৈ গৈ ঘূৰি অহাত অলপ পলম হলেই বজা যৰ চিন্তান্বিত হৈ পৰে। হৰিণ শিশুটিৰ প্ৰতি বজাৰ মায়া বেছি হৈ যোৱাৰ ফলত তেওঁৰ পূজা সেৱাৰ প্ৰতিও আগ্ৰহ কমি আহিবলৈ ধৰিলে।

কিছুদিন পিছত বজাৰ মৃত্যুকাল উপস্থিত হ'ল। মৃত্যু-শয্যাতো বজাই হৰিণী পোৱালীটিলৈ সতৃষ্ণ নয়নে চাই চাইহে প্ৰাণ ত্যাগ কৰিলে। পিতৃ-মাতৃৰ বিয়োগত মানুহে যেনেকৈ কান্দে, এই পোৱালীটিয়েও ভৰত বজাৰ মৃত্যুত তেনেকৈয়ে কান্দিবলৈ ধৰিলে।

যি নতুন মায়াৰ মাজত বজাই শেষত চকু মুদিলে সেই মায়া বজাই পৰজন্মতো এৰিব নোৱাৰিলে। সেইকাৰণে পিছৰ জন্মত ভৰত বজাৰ হৰিণীৰ গৰ্ভত জন্ম হ'ল। পিছত তেওঁ নিজ কাৰ্য্যৰ গুণত হৰিণবোৰৰ মাজত বজা হয়।

হৰিণ হৈ জন্ম ললেও বজাৰ পূৰ্ব জন্মৰ কথা বেছ ভালকৈয়ে মনত আছিল। সেইকাৰণে তেওঁৰ সদায় ভগৱানৰ প্ৰতি অতি ভক্তি আছিল। হৰিণ হৈয়ে তেওঁ পিতৃ-মাতৃ বন্ধু-বান্ধৱ সকলোকে এৰি আকৌ তপ জপ কৰিবৰ কাৰণে বনলৈ যাত্ৰা কৰিলে। তাতো তেওঁৰ নিজৰ ইষ্ট দেৱতা শালগ্ৰাম

শিলাকে পূজা সেৱা কৰি মৃত্যুকাল উপস্থিত হোৱাত দেহত্যাগ কৰিলে।

এইবাৰ ভৰত বজাই এজন ব্ৰাহ্মণৰ ঘৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰিলেহি। ব্ৰাহ্মণৰ ঘৰত জন্ম গ্ৰহণ কৰিলে যদিও তেওঁ ব্ৰাহ্মণৰ কৰিবলগীয়া সংস্কাৰ কাৰ্য্য বেদপাঠ, শাস্ত্ৰপাঠ আদি একো নকৰি জড়পদাৰ্থৰ দৰে বহি বহি দিন কটোৱাত লাগিল। তেওঁ কথা বতৰাও বেছি নকৈছিল আৰু যি দুই এঘাৰ কৈছিল তাকো কোনেও ভালদৰে বুজি নাপাইছিল। জড়পদাৰ্থৰ দৰে বহি থকা কাৰণে সকলোৱে তেওঁক 'জড়' বুলি মাতিছিল। তেওঁৰ গাৰ ৰং বৰ ক'লা আছিল আৰু সদায় বৰ গুতেৰা কাপোৰ-কানি পিন্ধিছিল। সেইকাৰণে ঘৰৰ সকলোৱে তেওঁক বৰ ঘিণ কৰিছিল।

খাৰি-মুনিসকলে যোগ সাধনা কৰাৰ দৰে তেওঁ একমনে তলমূৰকৈ এঠাইত বহি সময় কটায়। খাদ্যৰ ভিতৰত বন-ৰীয়া ফল-মূল যেতিয়া যি পায় তাক খায়।

এনেকৈ কিছুদিন যোৱাৰ পিছত তেওঁৰ পিতাকৰ মৃত্যু হ'ল। পিতাক বাচি থকা দিনত তেওঁৰ কোনো কামতে কোনেও হকা বধা কৰা নাছিল। পিতাকৰ মৃত্যু হোৱাত ভায়েক ককায়েকসকলে তেওঁক ভৰণ পোষণ দিবলৈ টান পোৱা হ'ল। আৰু জড়ক নি খেতি পথাৰৰ কামত লগালে। ঘৰৰ সকলো পেলনীয়া খাদ্যহে জড়ক খাবলৈ দিয়া কৰিলে।

জড় এনেয়ে শকত আৱত আছিল। এতিয়া খেতি পথাৰৰ কামত লগাত আৰু হঠাৎ-পুঠ বজাবান হৈ উঠিল। তেওঁ মন-প্ৰাণ দি খেতিৰ কামত লাগিল।

এনেতে এদিন সেই দেশৰ বজা সৌৰিৰে ইক্ষুমতীৰ পাৰত থকা কপিল মুনিৰ আশ্রমলৈ শাস্ত্ৰৰ কথা শুনিবৰ মনেৰে যাবলৈ ইচ্ছা কৰি দ্বাবপানক দোলা সজাবলৈ অ'দেশ দিলে।

দ্বাবপানে দোলাভাৰী মানুহ বিচাৰি থাকোতে খেতি পথাৰৰ মাজত শুই থকা অৱস্থাত জড়ক দেখা পালে। ছুট-পুট জড়ক দেখি দ্বাবপালে দোলা ভাৰীৰ কাৰণে উপযুক্ত হব বুলি ভাবি দোলাভাৰীৰ কামত নিয়োগ কৰিলে।

ভৰত বজাই পূৰ্ব জন্মৰ সকলো কথা জানে। তেওঁ ভগবানৰ চিন্তা বাদ দি হৰিণী এজনীৰ কাৰণে চিন্তা কৰাত যি পাপ হ'ল, সেইবোৰ খণ্ডাবৰ কাৰণেই ব্ৰাহ্মণ হৈয়ো বজাৰ দোলাভাৰী হ'ল।

বজা সৌৰিৰে জ্ঞান অৰ্জনৰ কাৰণে কপিল মুনিৰ আশ্রমলৈ যাত্ৰা কৰিলে।

চাৰিজন দোলাভাৰীৰ ভিতৰত তিনিজনে সমানে আৰু বেগাই যায়। কিন্তু ভেড়ো তেওঁলোকৰ লগতে সমানে যাব নোৱাৰে। বজাই বাবে বাবে জড়ক বাকী কেইজনৰ লগত সমানে খোজ মিলাই যাবলৈ কোৱাত, জড়ো নোৱাৰাত বজাৰ বৰ খং উঠিল।

খঙতে বজাই জড়ক ক'লে “তুমি আন তিনিজন বাহকতকৈ বেছি ছুট-পুট হৈয়ো কিয় লাহে লাহে খোজ কাঢ়িছা? পৰিশ্ৰম নকৰাটো হৈছে ছুট মানুহৰ লক্ষণ। - তোমাৰ শৰীৰত যথেষ্ট বল শক্তি আছে; তথাপিও তুমি তাক প্ৰয়োগ নকৰি কিয় ভাগৰুৱাৰ দৰে খোজ কাঢ়িছা?”

বজাৰ কথা শুনি জড়ো কবলৈ ধৰিলে, “হে বাজন, মই শকত আৱত সঁচা; কিন্তু মই কেতিয়াও দোলাভাৰীৰ কাম কৰা নাই। মোকনো আপুনি এলেছা বা ভাগৰুৱা যেন ক'ত দেখিলে?”

বজাৰ হাঁহি উঠিল আৰু ক'লে “তুমি ভাগৰুৱা, এলেছা আৰু বাহক নহয় বুলি সঁচা কথাকে কৈছা; কাৰণ তোমাৰ প্ৰাণ য'ওঁ য'ওঁ হৈছে যদিও তুমি গৈ থকাৰ পৰা বিবৃত হোৱা নাই।”

বজাৰ কথা শুনি জড়ো বিনয় ভাৱে কবলৈ ধৰিলে, “হে মহাৰাজ, আপোনাকনো কি কম, আপুনি যি দেখিলে যি ক'লে এই সকলোবোৰ সঁচা। মই যে দোলা বহন কৰিলৈ গৈছোঁ এই কথাও মিছা নহয়। তথাপি হে বাজন, আপুনি অলপ ভাবি চাওকচোন, পৃথিৱীৰ ওপৰতহে মোৰ ভৰি দুখন আছে। ভৰিৰ ওপৰত কলাফুল, কলাফুলৰ ওপৰত আঠ, এনেকৈ ইটোৰ ওপৰত সিটোকৈ বুকু, হাত আৰু কান্ধ। সেই কান্ধৰ ওপৰতহে মই দোলা বহন কৰিছোঁ। এতিয়া আচপতে ময়েই দোলাভাৰী বুলি গোৱা কৰিবৰ মোৰ একো অধিকাৰ নাই।”

সাধাৰণ দোলাভাৰী এজনৰ মুখত এনেকুৱা তত্ত্বজ্ঞানৰ কথা শুনি বজা বৰ অবাক হ'ল আৰু তেওঁৰ মুখৰ মাত হৰিল। বজাই লবলৰিকৈ দোলাৰ পৰা নামি জড়ো ভৰি দুখনত সাৱতি ধৰি কবলৈ ধৰিলে, “হে মহাশয় আপোনৰ কথাৰ পৰা বুজিব পাৰিছোঁ। আপুনি সাধাৰণ মানুহ নহয়। অনুগ্ৰহ কৰি আপুনি আপোনাৰ প্ৰকৃত পৰিচয় দি মোক কৃতার্থ কৰক।”

তেতিয়া জড়ে কবলৈ ধৰিলে, “মই কোন মই নিভেই নাজানোঁ। নিজ নিজ কৰ্মফল অনুসৰি মানুহৰ সকলোতে গতি হয়। মানুহৰ সুখ দুখ সকলো কৰ্মফল অনুসৰি হয়। আপুনি মিছাতেই মই কোন এই প্ৰশ্ন কৰিছে। মই বুজি কোন বেলেগ সহ্য নাই। আশা অমৰ। ই মাত্ৰ ৰূপ সলাই সলাই চাৰিওফালে ঘূৰি ফুৰে।”

বজাই জড়ৰ কথা শুনি আক আচৰিত হ'ল। তেওঁ কপিল মুনিৰ সুধিম বুজি ভবা নানান বিষয়ৰ বহুতো জটিল প্ৰশ্ন জড়ক সুধি সুধি যথাযথ উত্তৰ পালে। তাৰ পিছত ছয়োবো মাজত নানা ধৰণৰ শাস্ত্ৰ আৰু ধৰ্মৰ কথা আলোচনা হ'ল। বজাই জড়ৰ পৰা প্ৰকৃত তত্ত্বজ্ঞান লাভ কৰি মায়া মোহৰ পৰা মুক্ত হ'ল।

জড়েও জাতিস্বৰ হোৱা কাৰণে প্ৰত্যেক জন্মতে একমাত্ৰ ভগবানকে চিন্তা কৰি কৰি মুক্তিৰেই যে আচল বস্তু, মায়া, মোহ সকলোবোৰ মিছা, সেই জ্ঞান লাভ কৰি স্বৰ্গপ্ৰাপ্তি হ'ল।

শতধনু বজাৰ কাহিনী

পুৰণি কালত শতধনু নামে এজন মহা পৰাক্ৰমী বজা আছিল। তেওঁৰ মহিষীৰ নাম আছিল শৈৱ্যা। শৈৱ্যা অতি গুণৱতী আৰু পতিব্ৰতা নাৰী আছিল।

বজা ৰাণী ছয়ো অতি ধাৰ্মিক আছিল। এদিন বজাই ঘৈণীয়েকক লগত লৈ তপস্যা কৰিবৰ মনেৰে বনলৈ যাত্ৰা কৰিলে। তাত ছয়ো আনন্দ মনেৰে ভগবানত মন-প্ৰাণ সঁপি দি যাগ-যজ্ঞ, দান-দক্ষিণা কৰি দিন কটাবলৈ ধৰিলে।

এবাৰ কাতি মাহৰ পূৰ্ণিমা তিথিত শতধনু বজাই তেওঁৰ পত্নীৰ লগত গঙ্গাত স্নান কৰিবলৈ গ'ল। ছয়ো ভক্তিমনে গঙ্গাত স্নান কৰি তপ-জপ শেষ কৰি পাৰলৈ উঠি আহিল।

দৈবৰ বিধান কোনেও খণ্ডাব নোৱাৰে। বজা-ৰাণী পাৰলৈ উঠি অহাৰ সময়তে এটা অতি দুষ্ট মহা পাপী মানুহ সেইকালে যায়। সেই মানুহজন আকৌ বজাৰ বজা কৰা

কালত অতি বন্ধু আছিল। দৈব-তুৰ্দ্ধিগত সেই মানুহ জনৰ লগত দেখা হোৱাত বজাই কথা পতা আৰম্ভ কৰিলে।

বাণীয়ে কিন্তু গঙ্গান্নান কৰি উঠি পাৰ্শ্বৰ মুখ দৰ্শন কৰি পাপ অৰ্জ্জন নকৰে। বুলি ভক্তি মনে সূৰ্য্যৰ পিনে চাই সূৰ্য্য স্তুতি কৰি থাকিল।

অলপ সময় পিছত দুই মানুহজন গুচি গ'ল আৰু বজা-বাণী দুয়ো আশ্রমলৈ উভতি আহিল।

আশ্রমতে আৰু বহুকাল বজা-বাণী দুয়ো তপ-জপ কৰি কটালে আৰু কিছুকাল পিছত তাতেই বজাৰ মৃত্যু হ'ল। পতিব্ৰতা বাণীয়েও মনৰ দুখেতে বজাৰ লগত একেখন চিতাতে উঠি দেহত্যাগ কৰিলে।

পিছে জীৱিত কালত বজাই পাৰ্শ্বৰ লগত বন্ধুৰ পতা-কাৰণে বনত থকা কালত গঙ্গান্নান কৰি উঠি পাৰ্শ্বৰ মুখ দৰ্শন কৰা কাৰণে তেওঁৰ পাপ হ'ল। ফলস্বৰূপে পিছৰ জন্মত তেওঁ কুকুৰৰ গৰ্ভত জন্ম ধাৰণ কৰিলে। বাণীয়ে পাৰ্শ্ব-ওৰ **মৃত্যু নোচোৱা** কাৰণে কাশীৰাজৰ কন্যাকপে জন্ম লাভ কৰিলে। বজা-বাণী দুয়োৰে কিন্তু পূৰ্বজন্মৰ সকলো কথা ভালদৰে মনত আছিল।

কাশীৰাজে জীয়েকৰ বিয়াৰ সময় হোৱাত দৰা বিচাৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। পিতাকে দৰা বিচৰা বুলি গম পাই জীয়েকে দৰা বিচাৰিবলৈ হাক দিলে। আৰু তেওঁৰ দিব-চকুৰে নিজৰ স্বামীৰ সন্ধান কৰিবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া ৰাজকুমাৰীয়ে নিজৰ স্বামীক বিদিশা নগৰত এজাক কুকুৰৰ লগত ঘূৰি ফুৰা দেখিলে।

এইবাৰ ৰাজকুমাৰী নিজে বিদিশালৈ গল আৰু কুকুৰ-বোৰৰ মাজৰ পৰা নিজৰ স্বামীক বিচাৰি উলিয়ালে আৰু তাৰ পিছত তেওঁ পিতৃৰাজ্যলৈ স্বামীৰ লগত উভতি আহিল। ইয়াত তেওঁ ভাৰদেৱে খুৱাই বুধাই স্বামীক সুস্থ-সবল কৰি তুলিলে। তাৰ পিছত ৰাজকন্যাই কুকুৰটোক ভক্তিমনে সেৱা সংকাৰ কৰি পূৰ্ব জন্মৰ কথা সোঁৱৰাই দিলে। ৰাজকন্যাই কুকুৰটোক ক'লে যে তেওঁ পূৰ্ব জন্মত পাৰ্শ্বৰ লগত বন্ধুৰ পতাৰ বাবে কুকুৰৰ গৰ্ভত জন্ম ধাৰণ কৰিলে। সেই কথা শুনি কুকুৰটোৰ বৰ দুখ লাগিল আৰু পূৰ্বতৰ পৰা জপিয়াই পৰি প্ৰাণ ত্যাগ কৰিলে।

এইবাৰ আকৌ শতধনু ৰজাৰ শিয়ালৰ গৰ্ভত জন্ম হ'ল। তাতো কাশীৰাজৰ কন্যা গৈ শিয়ালবোৰৰ মাজৰ পৰা নিজৰ স্বামী শিয়ালটোক বিচাৰি আনিলে আৰু আদৰ সাদৰ কৰি পূৰ্বজন্মৰ কথা সোঁৱৰাই দিলে। এইবাৰো মনৰ দুখেতে শিয়ালটোৱে দেহত্যাগ কৰিলে।

শিয়াল জন্মৰ পিছত শতধনু ৰজাৰ গৰ্ভকপে জন্ম হ'ল। কাশীৰাজ কন্যাই সেইকথাও জ নিব পাৰি গৰ্ভকোপাৰ ওচৰলৈ গৈ নানাৰকম সেৱা শুশ্ৰূষা কৰি আকৌ আগৰ জন্মৰ কথা সোঁৱৰাই দিলে। তেতিয়া শতধনু ৰজাই মনৰ দুখেতে বৃক্ষ-দেহ ত্যাগ কৰিলে।

বৃক্ষদেহ ত্যাগ কৰি ৰজা আকৌ শগুন হৈ জন্ম ল'লেগৈ। আগৰ কেইবাৰৰ দৰে এইবাৰো ৰাজকুমাৰীয়ে পূৰ্ব জন্মৰ কথা সোঁৱৰাই দিয়াত ৰজাই শগুন দেহ ত্যাগ কৰিলে।

এইবাৰ শতধনু ৰজাৰ জন্ম হ'ল কাউৰীৰ গৰ্ভত। ৰাজ-

কন্যাই আকৌ কাউৰীটোৰ ওচৰলৈ গৈ আগৰ দৰে আগৰ জন্মৰ কথা ক'লে। তেতিয়া শতধনু বজাই কাউৰী দেহো ত্যাগ কৰিলে।

তাৰ পিছত শতধনু বজাই এটা অতি ধুনীয়া ম'ৰা চৰাই হৈ জন্ম গ্ৰহণ কৰিলে।

সেই সময়ত জনক নামেৰে এজন মহাপ্ৰতাপী আৰু ঐশ্বৰ্য্য-শাসী বজা আছিল। এদিন তেওঁ সেই ধুনীয়া ম'ৰা চৰাইটো দেখিলে আৰু তেওঁৰ বৰ ভাল লাগিল। তেওঁ চৰাইটো লৈ আহিল। চৰাইটোক জনক বজাই ভাতকৈ খুৱাই বুৱাই অতি মৰম কৰি ৰাখিলে।

সেই কথাও ৰাজকুমাৰীয়ে গম পাই জনক বজাৰ ৰাজ্যলৈ গৈ পূৰ্বৰ জন্মবিলাকৰ কথা কবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। ইবাৰো ম'ৰাচৰাইটোৰ অতি দুখ লাগিল আৰু চৰাইৰ দেহ ত্যাগ কৰিলে।

ইয়াৰ পিছত শতধনু বজাই জনক বজাৰ সন্তান ৰূপে জন্ম গ্ৰহণ কৰিলে। এইবাৰো দিব্যচকুৰে কাশী ৰাজকন্যাই এই কথা গম পালে। ৰাজকন্যাই এইবাৰ নিজে জনক বজাৰ পুত্ৰ-কপী শতধনু বজাৰ ওচৰলৈ নগৈ পিতাকক সকলো কথা ভাঙি পাতি ক'লে। কাশীৰাজে জীয়েকৰ কথা শুনি বৰ আনন্দিত হ'ল আৰু জনক বজাৰ ৰাজ্যলৈ গমন কৰিলে। কাশীৰাজে গৈ জনক বজাক এটা এটাকৈ সকলোবোৰ কথা বিবৰি ক'লে। তেতিয়া জনকবোৰ বৰ আনন্দ লাগিল আৰু মহা ধুম-ধামকৈ কাশীৰাজে কন্যাক নিজৰ পুত্ৰলৈ বিয়া কৰাই আনিলে।

বয়স হোৱাত জনক বজাৰ মৃত্যু হ'ল আৰু তেওঁৰ পুতেক ৰাজপাটত উঠিল। জনক বজাৰ পুত্ৰকপী শতধনু বজাই বহুদিন

যাগ-যজ্ঞ, ধৰ্ম্ম-কৰ্ম্ম কৰি সুখে সন্তোষে ৰাজ্য চলালে আৰু তেওঁ মৃত্যুকাল উপস্থিত হোৱাত দেহ ত্যাগ কৰিলে। তেওঁৰ জ্ঞানী সুষোগ্যা পত্নীয়েও তেওঁৰ লগতে মৃত্যুবৰণ কৰিলে।

এইদৰে শতধনু বজাই নীচ জীৱ-জন্তু ৰূপে জন্ম লৈ লৈ পাৰ-ওৰ লগত বন্ধু কৰাৰ পাপ খণ্ডন কৰিলে।

দেৱাসুৰৰ সমুদ্ৰমন্ত্ৰন

পুৰণি কালত দুৰ্বাসা নামেৰে এজন ঋষি আছিল। তেওঁ বৰ প্ৰতাপী আৰু খঙাল ঋষি আছিল।

এবাৰ তেওঁ দেশ ভ্ৰমণ কৰাৰ ইচ্ছাৰে ঘৰৰ পৰা ওলাল আৰু গোটেই পৃথিৱী ভ্ৰমি ফুৰিবলৈ ধৰিলে।

এইদৰে ঘূৰি ফুৰোঁতে এদিনাখন তেওঁ এজনী বিছাধৰীৰ হাতত এডাল বৰ ধুনীয়া মালা দেখিলে। মালাডাল আছিল কল্লবৃক্ষৰ ফুলেৰে গাঁথা। মালাডালৰ গোকত গোটেই ঠাইখন আমোলমোলাই আছিল। দুৰ্বাসাৰ মালাধাৰী দেখি বৰ ভাল লাগিল আৰু বিছাধৰীক মালাধাৰী খাঙলে। ইমান

ডাঙৰ ঋষি এজনে তেওঁৰ হাতৰ পৰা মালাধৰী খোজা কাৰণে
বিদ্যাধৰীয়ে লৰালৰিকৈ ভক্তিমানে ঋষিক সেৱা কৰি মালাধাৰী
দি দিলে। বিদ্যাধৰীয়ে এনেকুৱা ঋষি এজনক মালা দিবলৈ
পাই নিজকে ধন্য মানিলে আৰু ঋষিয়েও মালাডাল পাই
আনন্দ মনেৰে বিদ্যাধৰীক আশীৰ্বাদ দি আকৌ নিজৰ পথ
যাত্ৰা কৰিলে।

এদিন বাটত দুৰ্বাসা আৰু দেৱৰাজ ইন্দ্রৰ দেখাদেখি
হ'ল। ইন্দ্রই লৰালৰিকৈ ঐৰৱতৰ পৰা নামি আহি ঋষিক
সেৱা কৰিলে। ঋষিৰো ইন্দ্রক দেখা পাই বৰ ভাল লাগিল
আৰু লৰালৰিকৈ মালাধাৰ নিজৰ ডিঙিৰ পৰা খুলি ইন্দ্রক
পিন্ধাই দিলে। ইন্দ্রই অল্প সময় মালাডাল পিন্ধি থাকি
নিজৰ ডিঙিৰ পৰা খুলি ঐৰৱতৰ ডিঙিত পিন্ধাই দিলে।
ঐৰৱতে মালাডালৰ আমোলমোলোৱা গোন্ধত বশীয়া হোৱাৰ
হৈ শুবেৰে মালাধাৰ ডিঙিৰ পৰা আনি চিঙি মোহাৰি মাটিত
পেলাই দিলে।

নিজৰ ডিঙিৰ পৰা মালা খুলি ইন্দ্রই ঐৰৱতক পিন্ধি
দিয়াত ঋষিৰ বৰ খং উঠিছিল। যেতিয়া ঐৰৱতে মালাধাৰ
চিঙি মোহাৰি মাটিত পেলাই দিলে, তেতিয়া ঋষিৰ খঙৰ সীমা
নোহোৱা হ'ল। তেওঁ ইন্দ্রক অভিশাপ দিলে—“তোমা
পৰা লক্ষ্মী এৰা দিব।”

ঋষিৰ অভিশাপত ইন্দ্রই ভয়ভে কঁপিবলৈ ধৰিলে। তেওঁ
ইচ্ছা কৰি ঋষিক অপমান কৰা নাছিল; অথচ মনৰ আনন্দ
কাল হ'ল। ইন্দ্রই বুজিলে যে এই অভিশাপ কেতিয়াও নফ
লাকৈ নাথাকে।

দুৰ্বাসা অতি খঙাল ঋষি। তেওঁৰ অভিশাপ কেতিয়াও
অথলে নাযায়। মনৰ দুখতে ইন্দ্রই লৰা লৰিকৈ দুৰ্বাসাৰ
ভৰিত সাৱতি ধৰি এইবাৰলৈ দোষ কমা কৰিবলৈ কাকুতি
মিনতি কৰিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু ঋষি অমৰ অচৰ। “মোৰ
অভিশাপ অথলে নাযায়” বুলি কৈ সেই ঠাই ততালিকে পৰি-
ত্যাগ কৰিলে। ইন্দ্রয়ো দুখমনেৰে স্বৰ্গবাসীলৈ ঘূৰি গল।

লাহে লাহে স্বৰ্গবাসীয়ে দুৰ্বাসাৰ অভিশাপৰ ফল ভোগ
কৰিবলৈ ধৰিলে। ক্ৰমান্বয়ে ইন্দ্রকে ধৰি সকলো দেৱতাবে
আৰ্থিক অৱস্থা বেয়া হৈ আহিবলৈ ধৰিলে। স্বৰ্গবাসীৰ দুখ-
দুৰ্গতিৰ সীমা নোহোৱা হ'ল। লক্ষ্মীয়ে এৰা দিয়াত তেওঁলোকৰ
খাব বৰ নোহোৱা হ'ল।

ইফালে অশুৰ বিলাক স্বৰ্গৰাজ্যৰ ওপৰত অত্যাচাৰ কৰি-
বৰ কাৰণে সদায়ে চেলু বিচাৰি আছিল। দেৱতাবিলাকৰ এনে-
কুৱা শ্ৰীহীন অৱস্থা দেখি তেওঁলোকে মহা পৰ ক্ৰমেৰে স্বৰ্গৰাজ্য
অধিকাৰ কৰিলে আৰু দেৱতাসকলৰ ওপৰত নানা বকমৰ
অত্যাচাৰ চলাবলৈ ধৰিলে।

এনেয়ে লক্ষ্মী এৰি যোৱাত দেৱতাসকলৰ বিলাই বিপত্তি
নোহোৱা হৈছে তাতো অশুৰবিনাক অত্যাচাৰত অতীত হৈ
সকলো দেৱতাই ইন্দ্রৰ ওচৰলৈ গৈ তেওঁলোকৰ দুখ দুৰ্গতিৰ
কথা বৰ্ণাবলৈ ধৰিলে। ইন্দ্রৰো সেই একে অৱস্থা। তেওঁৰ
নিজৰে দুখ দুৰ্গতিৰ সীমা নোহোৱা হৈছে। তেওঁ সকলো
দেৱতাক লৈ ব্ৰহ্মাৰ ওচৰলৈ উপায় বিচাৰি যোৱাটোকে ঠিক
কৰিলে।

যথাসময়ত ইন্দ্রকে ধৰি সকলো দেৱত পিতৃ মহ ব্ৰহ্মা
ওচৰলৈ গৈ অশুৰ বিলাকৰ অত্যাচাৰৰ সকলো কথা বিবৰি

ক'লে আৰু অশুৰ নিধনৰ উপায় এটা দিবলৈ খাটনি ধৰিলে। ব্ৰহ্মাই দেৱতাসকলৰ কথা শুনি তেওঁলোকক কৃষ্ণৰ ওচৰলৈ গৈ শৰণ লবলৈ ক'লে। কিয়নো ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণ হৈছে অশুৰ দমনকাৰী, গতিকে তেওঁ দেৱতাসকলক এই বিপদৰ পৰা নিশ্চয় উদ্ধাৰ কৰিব। দেৱতাসকলক এইদৰে দিহা দি পিতামহ ব্ৰহ্ম অন্তৰ্দ্ধান হ'ল।

ব্ৰহ্মৰ উপদেশ অনুসৰি দেৱতাসকলে ক্ষীৰোদ সাগৰৰ পাৰত থকা ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণৰ ওচৰলৈ যাত্ৰা কৰিলে।

দেৱতাসকলে ষথাস্থানত ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণক স্তুতি কৰিবলৈ ধৰিলে। স্তুতিত শ্ৰীকৃষ্ণ সন্তুষ্ট হৈ দেৱতাসকলৰ আগত আহি দেখা দিয়াত দেৱতাসকলে অশুৰবিলাকৰ অত্যাচাৰৰ কথা কৈ কৈ কান্দিবলৈ ধৰিলে আৰু অশুৰবিলাকক নিধন কৰি তেওঁলোকক বক্ষা কৰিবলৈ কৃষ্ণক খাটনি ধৰিলে।

কৃষ্ণই দেৱতাসকলক শান্ত্বনা আৰু অভয় দি ক'লে, “অশুৰবিলাকক দমন কৰাৰ উপায় এটা মই তোমালোকক দিওঁ, তোমালোকে সেইমতে কৰ্ম কৰাটো। ইয়াৰ দ্বাৰা তোমালোকৰ শক্তি বাঢ়িব আৰু অশুৰবিলাকৰ গৰ্ব খবৰ হ'ব। তোমালোকে গৈ ছলে-বলে কোঁশলে অশুৰবিলাকক সন্তুষ্ট কৰি তেওঁলোকৰ লগত লগ হৈ এই ক্ষীৰোদ সাগৰ মন্থন কৰাৰ দিহা কৰাটো। মন্থনৰ দণ্ড হিচাবে মন্দৰ পৰ্বতখন লৰা। মই নিজে কুৰ্মৰূপ ধৰি সাগৰৰ তলিত লুকাই থাকি সেইখন ধাৰণ কৰিম। সমুদ্ৰ মন্থনৰ ৰচি হিচাবে বাসুকী নাগক ব্যৱহাৰ কৰিবা। ছয়োদলে লগ হৈ বাসুকীনাগৰ ছয়োমূৰে ধৰি টনা-টনি কৰি সমুদ্ৰ মথিবা। তোমালোকে বুদ্ধি কৰ

বাসুকীৰ পিছকালে ধৰিবা আৰু অশুৰবিলাকক মুখৰ ফালে ধৰিব দিবা। সমুদ্ৰ মথোঁতে মথোঁতে অমৃত উঠি আহিব আৰু সেই অমৃতৰ ভাগ যাতে অশুৰবিলাকে নাপায় মই তাৰে দিহা কৰিম।” এই বুলি দেৱতাসকলক অভয়বাণী শুনাই ভগৱান শ্ৰীকৃষ্ণ অন্তৰ্দ্ধান হ'ল।

দেৱতাসকল স্বৰ্গলৈ গৈ চণ্ডে-বলে অশুৰবিলাকক হাত কৰি সমুদ্ৰ মন্থন কৰিবলৈ মাগি কৰালে।

দেৱতা আৰু অশুৰে লগ হৈ সমুদ্ৰমন্থন আৰম্ভ কৰিলে। বাসুকীনাগক ৰচি হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰি দেৱতাসকলে নেজৰ ফালে আৰু অশুৰবিলাকে মুখৰ ফালে ধৰিলে। বাসুকীৰ নিশ্বাসত সদায় বিষ উদগীৰণ হয়; সেই নিশ্বাসত অশুৰবিলাক ক্ৰমান্বয়ে শক্তিহীন হৈ আহিবলৈ ধৰিলে।

দেৱাসুৰে মিলি প্ৰচণ্ড শক্তিয়ে সমুদ্ৰমন্থন কৰিব ধৰিলে। মথোঁতে মথোঁতে সাগৰৰ পানী অস্থিৰ হৈ উঠিল। ক্ৰমান্বয়ে মন্থন কাৰ্য্য দ্ৰুত হৈ আহিবলৈ ধৰিলে আৰু এটা সময়ত সাগৰ তলিৰ পৰা গাখীৰ ঘিৰ আধাৰ কামধেনু গাই উঠি আহিল। তাৰ পিছত ক্ৰমান্বয়ে পাৰিজাত পুষ্প, অম্ৰবাসকল, চন্দ্ৰ আৰু বিষৰ ভাণ্ড উঠিল। সদাশিৱে সেই চন্দ্ৰ নিজে ললাটত ধাৰণ কৰিলে আৰু বিষৰ ভাণ্ডটোৱো নিজে পান কৰিলে।

এইবাৰ ধনন্তৰীয়ে বগা কাপোৰ পিন্ধি ৰূপত ত্ৰিভুৱন উজ্জ্বলাই—কাষত অমৃতৰ কলহ লৈ উঠি আহিল। অমৃতৰ কুন্তটো দেখি দেৱাসুৰৰ আনন্দৰ সীমা নোহোৱা হ'ল।

তাৰ পিছত মন্থন কৰোঁতে কৰোঁতে সাগৰ তলিৰ পৰা

লক্ষ্মীদেৱী উঠি আহিল। লগে লগে ঋষি-মুনিসকলে লক্ষ্মীদেৱীৰ স্তুতি পাঠ, আৰু গন্ধৰ্ব অপ্সৰীসকলে নৃত্যগীত আৰু কৰি দিলে। গঙ্গা আদি নদীবোৰে লক্ষ্মীদেৱীৰ কাৰণে পানী লৈ আহি তেওঁক স্নান কৰাই দিলে। আনন্দতে ক্ষীৰে **নাগৰেও নিজ ৰূপ ধাৰণ** কৰি এডাল ধুনীয়া পদ্মৰ মালা আনি লক্ষ্মীৰ ডিঙিত পিন্ধাই দিলে। বিশ্বকৰ্ম্মা আহি নতুনৰ আ-অলংকাৰেৰে লক্ষ্মীদেৱীক সজাই দিলে; তেতিয়া লক্ষ্মীদেৱীয়ে ধীৰে ধীৰে গৈ কৃষ্ণক স্বামী বৰণ কৰিলেগৈ।

দেৱতাসকলে এইবিলাক চাই চাই আনন্দ কৰি থকা অশুৰবিলাকে খঙতে অগ্নিশৰ্ম্মা হৈ অমৃতৰ কলহটো কললে।

অশুৰবিলাকে অমৃতৰ কলহটো কাঢ়ি লোৱা দেখা পালে। শ্ৰীকৃষ্ণই মায়া কৰি মোহিনী বেশ ধাৰণ বহিলে আৰু কেলেৰে অশুৰবিলাকক মনত ভাল লগাই অমৃতৰ কলহটো হৰি কৰি ললে। তাৰ পিছত মোহিনীবেশী শ্ৰীকৃষ্ণই নিজে বিলনীয়া হৈ দেৱতাসকলক ইচ্ছামতে সেই অমৃত খুৱাব ধৰিলে।

চকুৰ আগতে দেৱতাবিলাকে ইচ্ছামতে অমৃত দেখি আৰু সেই অমৃতৰ ভাগ তেওঁলোকে নোপোৱাত অসুৰবোৰৰ ভীষণ খং উঠিল, আৰু দেৱতাসকলৰ লগত যুদ্ধ আৰম্ভ কৰি দিলে।

এনেয়ে বাসুকী নাগৰ নিশ্বাসৰ বিষে অসুৰবিলাক শক্তিহীন কৰি আনিছিল। তাত আকৌ অমৃত পান কৰি দেৱতাসকলৰ শক্তি বাঢ়িছিল। গতিকে অসুৰবোৰে ভয়

ধৰণে যুদ্ধ কৰিও এইবাৰ দেৱতাসকলক পৰাস্ত কৰিব নোৱাৰিলে।

অৱশেষত দেৱতাৰ লগত যুদ্ধত হাৰি অশুৰবিলাকে পলাবৰ বাট নাপাই পাতালত সোমালগৈ।

এতিয়া দেৱতাসকলৰ ৰং চায় কোনে! তেওঁলোকে ভগবান শ্ৰীকৃষ্ণৰ শক্তি আৰু মহিমাৰ গুণত জয়লাভ কৰি তেওঁৰ স্তুতি পাঠ কৰিলে আৰু তাৰ পিছত স্বৰ্গৰাজ্যলৈ ৰং মনেৰে ঘূৰি গৈ পুনৰ নিজ নিজ কামত লাগিলগৈ।

ইন্দুই তেওঁৰ হেৰোৱা সিংহাসন পুনৰ ঘূৰাই পাই সিংহাসনত উঠিয়েই লক্ষ্মীদেৱীৰ পূজা সেৱা আৰম্ভ কৰি দিলে। ইন্দু পূজাত সন্তুষ্ট হৈ লক্ষ্মীদেৱীয়ে ইন্দুক সুধিলে—
“তোমাক কি বৰ লাগে কোৱা।”

ইন্দুই হাত জোৰকৈ ক'লে—“আই, তুমি যদি সঁচাকৈ মোৰ প্ৰতি ইমান সদয় হৈছা, তেনেহলে মোক এই বৰ দান কৰা এই ত্ৰিলোকৰ যিমান ঠাই আছে তুমি যেন সদায় সকলো সময়তে সেইবিলাকত বিৰাজমান হৈ থাকা আৰু মুহূৰ্ত্তৰ কাৰণেও এই ঠাইবিলাক এৰি কলৈকো নোযোৱা।”

ইন্দুৰ কথাত লক্ষ্মীদেৱী সন্তুষ্ট হৈ ক'লে, “তথাস্তু।”

কিবা উপায়ে পুৰকুৎস বজাক পাতাললৈ অনাৰ ব্যৱস্থা কৰা গৈ।” এই বুলি নাগসকলক অভয়বাণী শুনাই বিষ্ণু অন্তৰ্ধান হ’ল।

নাগবিলাকেও বিষ্ণুৰ অভয় বাণীত আশ্বাস পাই পাতাললৈ ঘূৰি আহিল। তেওঁলোকে ভনীয়েক নৰ্মদাৰ হতুৱাই চলে-বলে কোশলে পুৰকুৎস বজাক পাতাললৈ অনাৰ দিহা কৰিলে।

তেওঁলোকৰ কথা মতে নৰ্মদাই গৈ বুদ্ধি কৰি পুৰকুৎস বজাক নিজ দেশৰ পৰা হৰণ কৰি পাতাললৈ আনিলে।

নাগবিলাকে পুৰকুৎস বজাক তেওঁলোকৰ দুৰ্গতিৰ কথা বিবৰি ক’লে আৰু হৰণ কৰি অনাৰ কাৰণো ক’লে।

নাগবিলাকক দিয়া আশ্বাস মতে ভগবান বিষ্ণু আহি পুৰকুৎসৰ দেহত প্ৰৱেশ কৰিলে আৰু বিষ্ণু তেজত শক্তিমান হৈ পুৰকুৎস বজাই গন্ধৰ্ব কেইটাৰ লগত যুদ্ধ কৰি সিহঁতক হত্যা কৰিলে।

নাগবিলাকে গন্ধৰ্বকেইটাৰ হাতৰ পৰা মুক্তি লাভ কৰি বৰ বং পালে আৰু পুৰকুৎস বজাক তেওঁৰ কামত সন্তুষ্ট হৈ বৰ দিলে যে তেওঁৰ বংশ কেতিয়াও লোপ নাপায়। তাৰ পিছত আনন্দমৰ্বে নাগবিলাকে পুৰকুৎস বজাক সসন্মানে নি তেওঁৰ ৰাজ্যত থৈ আহিল।

নাগবিলাকে শত্ৰুৰ হাতৰ পৰা তেওঁলোকক মুক্ত কৰাত সহায় কৰা কাৰণে ভনীয়েক নৰ্মদাকো বৰ ভাল পালে আৰু তেওঁৰ কাৰ্য্যত সন্তুষ্ট হৈ বৰ দিলে যে যি মানুহে নৰ্মদাৰ নাম উচ্চাৰণ কৰে তেওঁৰ সৰ্পবিষৰ ভয় নাথাকিব আৰু ভোজনৰ সময়ত নৰ্মদাৰ নাম লৈ বিষ খালেও সেই বিষে কাৰো একো অনিষ্ট নকৰিব।

পুৰকুৎসৰ উপাখ্যান

এসময়ত মৌনেয় নামৰ ছটা মহা পৰাক্ৰমী গন্ধৰ্বই পাতালত গৈ বাস কৰিছিল। তেওঁলোকে পাতালবাসী নাগবিলাকৰ ওপৰত বৰ প্ৰভুত্ব চলাইছিল আৰু তেওঁলোকৰ ধন-সোণ সকলো কাঢ়ি লৈছিল। গন্ধৰ্ব কেইটাৰ ভয়ত নাগসকলে নিজৰ ৰাজ্যতে সদায় ভয়ে ভয়ে বাস কৰিব লগা হৈছিল।

শেষত গন্ধৰ্বকেইটাৰ অত্যাচাৰত অতীশ্ব হৈ নাগবিলাকে মুক্তিৰ উপায় বিচাৰি ভগবান বিষ্ণুৰ ওচৰলৈ যাবলৈ ঠিক কৰিলে।

নাগসকল বিষ্ণুৰ ওচৰলৈ গল। বিষ্ণু তেতিয়া নিদ্ৰাত মগ্ন হৈ আহিল। নাগসকলে ভক্তিমনে বিষ্ণুক স্তুতি কৰিবলৈ ধৰিলে। স্তুতিত বিষ্ণু সন্তুষ্ট হ’ল আৰু তেওঁলোকৰ আগত দেখা দিলে। নাগসকলে বিষ্ণুৰ ওচৰলৈ অহাৰ কাৰণ ক’লে। তেতিয়া ভগবান বিষ্ণুৱে নাগবিলাকক অভয় দি ক’লে, “তোমালোকে চিন্তা নকৰিবা। মই নিজে মাকাতা বজাৰ লৰা মহা পৰাক্ৰমী পুৰকুৎসৰ দেহত প্ৰৱেশ কৰি তোমালোকৰ শত্ৰু গন্ধৰ্ব কেইটাক নিধন কৰিম। তোমালোকে এতিয়া

প্ৰহ্মৰ অ'ৰু সম্বৰৰ কথা

কুণ্ডল নগৰত ভীষ্মক নামেৰে এজন ক্ষমতাশালী বৰ আছিল। তেওঁৰ কল্পিনী নামেৰে এজনী কপৱতী আৰু কপৱতী কন্যা আছিল। কল্পিনীক শ্ৰীকৃষ্ণই হৰণ কৰি নি বিয়া কৰায় কিছুদিন পিছত কল্পিনীৰ এটা লৰা হয়। লৰাটো নাম ৰাখিলে প্ৰহ্মৰ।

সেই সময়ত সম্বৰ নামেৰে এটা বৰ দুৰ্দান্ত দৈত্য আছিল তেওঁ আছিল দৈত্যবিলাকৰ ৰজা।

সম্বৰে কেনেকৈ মায়াৰে কল্পিনীৰ গৰ্ভত তাৰ শিশু ওপজা বুলি গম পালে আৰু সন্তানটিক হত্যা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। তাকে দেখি সম্বৰে বুদ্ধি কৰি কল্পিনীৰ সন্তানটো ছদিনৰ দিনাখন স্মৃতিকা গৃহৰ পৰা চুৰ কৰি আনি সাগৰত পেলাই দিয়ে।

কিন্তু দৈব লেখন কেতিয়াও খণ্ডন নাযায়। সাগৰত পেলাই দিয়াতো প্ৰহ্মৰ মৃত্যু নহ'ল; এটা ডাঙৰ মাছে লৰাটিক পাই গিলি খলে।

এদিন এটা মাছৰীয়াৰ জালত বহুত মাছৰ লগত সেই প্ৰকাণ্ড মাছটোও উঠিল।

মাছৰীয়াই সেই মাছটো নি দৈত্যৰাজ সম্বৰক দিলেগৈ। সম্বৰে ইমান ডাঙৰ মাছটো পাই আনন্দ মনেৰে অস্ত্ৰেপুৰলৈ পঠিয়াই দিলে।

সম্বৰৰ অস্ত্ৰেপুৰত মায়াৱতী নামেৰে এজনী দাসী আছিল। তাইৰ হাতত বান্ধনিঘৰৰ আলপৈচান ধৰা কামৰ ভাৰ আছিল। মায়াৱতীয়ে মাছটো কটা কাম আৰম্ভ কৰিলত মাছটোৰ ভিতৰৰ পৰা এটা ধুনীয়া ল'ৰা ওলাই পৰিল। লৰাটো ইমান ধুনীয়া আছিল যে তাৰ ৰূপৰ ভোঁতিত গোটেই ঠাইখন পোহৰ হৈ উঠিল।

লৰাটো দেখি মায়াৱতীৰ বৰ বেয়া লাগিল আৰু লৰাটোৰ ৰূপ দেখি এইটোয়ে সাধাৰণ মানুহৰ লৰা নহয় সেই কথা বুজিব পাৰিলে। কাৰনো লৰাৰ এনেবুৰা বিৰূপ হ'ল এই কথা ভবা গুণা কৰি থাকোঁতে হঠাৎ মায়াৱতীৰ আগত আহি নাৰদ উপস্থিত হ'লহি। নাৰদে লৰাটোৰ বিষয়ে সকলো কথা বিবৰি ক'লে আৰু যত্ন কৰি লৰাটোক ডাঙৰ দীঘল কৰিবলৈ উপদেশ দিলে। ল'ৰাটোক ভালদৰে পালন কৰিলে মায়াৱতীয়েও সোনকালে শুভফল পাব বুলি কৈ নাৰদ অন্তৰ্ধান হ'ল।

মুনিজনৰ কথামতে মায়াৱতীয়ে লৰাটোক পৰম যতনেৰে পালন কৰিবলৈ ধৰিলে। লাহে লাহে লৰাটো ডাঙৰ হৈ আহিল আৰু মায়াৱতীয়ে লৰাটোক পতি বৰণ কৰিব বুলি ভাবি যত্ন সহকাৰে সৰলো প্ৰকাৰৰ যুগ্ম বিদ্যা শিক্ষা দিয়ালে।

প্ৰহ্মই মায়াৱতীৰ মতি-গতি নিৰীক্ষণ কৰি এদিন ক'লে— “মই বহুদিনৰ পৰা মন কৰি আছো, তুমি দেখোন মোক নিজৰ লৰাৰ দৰে ব্যৱহাৰ নকৰি বেলেগ মানুহৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰা। ইয়াৰনো বাক কাৰণ কি?”

তেতিয়া মায়াৱতীয়ে জন্মৰে পৰা প্ৰহ্মৰ জীৱনত ঘটা সকলোবোৰ ঘটনা এটা এটাকৈ বিবৰি ক'লে।

এই কথা শুনি প্ৰহ্মৰ মাক কল্পিনীলৈ বৰ বেয়া লাগিল। সম্বৰলৈ তাৰ বৰ খং উঠিল। তাৰ পিছত প্ৰহ্মই খঙতে সম্বৰক যুদ্ধলৈ আহ্বান কৰিলে। সম্বৰে সৈন্য-সামন্ত লৈ যুদ্ধ ক্ষেত্ৰত উপস্থিত হ'ল। অশ্বৰ সেনা আৰু প্ৰহ্মৰ মাতৃ তয়াময়া ৰণ লাগিল। যুদ্ধত প্ৰহ্মই সকলো অশ্বৰ সেনাকে

বধ কৰিলে আৰু অষ্টম মায়া প্ৰকাশ কৰি দুৰ্দ্দান্ত দৈত্য সম্বৰকো হত্যা কৰিলে।

সম্বৰক হত্যা কৰি প্ৰহাৰই আনন্দমনেৰে মায়াৱতীক লগত লৈ আকাশীমানেৰে দ্বাৰকালৈ যাত্ৰা কৰিলে। দ্বাৰকা পালে প্ৰহাৰই একেকোৰে অশ্বেষপুৰৰ মাইকী মানুহবোৰৰ মাজত গৈ উপস্থিত হ'ল। শ্ৰীকৃষ্ণৰ মহিমাবিলাকে প্ৰহাৰক দেখি ভুলতে শ্ৰীকৃষ্ণ অহা বুলি ভাবিলে। কলিনীৰ প্ৰহাৰক দেখা পালে অতি মৰম লাগল আৰু মনতে নানা ধৰণৰ কল্পনা কৰিবলৈ ধৰিলে।

সেই সময়তে কৃষ্ণ আৰু নাৰদো আহি উপস্থিত হ'ল। নাৰদে কলিনীক কবলৈ ধৰিলে “এইয়া তোমাৰ পুত্ৰ প্ৰহাৰ। ওপজাৰ ছদিনৰ পিছতেই তুমি লবাক হে-বাই মনৰ দুখতে ইমান দিন কটোলা। এতিয়া তোমাৰ লৰা আকৌ তোমাৰ বুকুলৈ ঘূৰি আহিল।”

তাৰ পিছত শ্ৰীকৃষ্ণই কলিনীক প্ৰহাৰ হেৰোৱাৰ দিন ধৰি ঘটাকালো ঘটনা বিবৰি কৈ মায়াৱতীক দেখুৱাই ক'লে— “মায়াৱতী যদিও সম্বৰক দাসীৰূপে আছিল তথাপি মায়াৱতী আন কোনো নহয়, তোমাৰ পুত্ৰ-বোৱাৰীহে। মায়াৱতী হৈছে মদনৰ ভাৰ্যা ৰতি দেৱী। মহাদেৱৰ শাপতে মদন ভস্ম হোৱাৰ পিছতে এওঁ মোহিনী মায়াৰে সম্বৰক মোহিত কৰি তেওঁৰ আশ্ৰয়ত থাকি পুনৰ মদনৰ জন্ম হোৱালৈ অপেক্ষা কৰি আছিল। মদন আহি পুত্ৰৰূপে তোমাৰ গৰ্ভত জন্ম হৈছিল। মই সকলো কথা তোমাক বিবৰি কলোঁ। গতিকে এতিয়া তুমি মনত একো সন্দেহ নকৰি আনন্দমনেৰে মায়াৱতীক বোৱাৰী হিচাবে গ্ৰহণ কৰা।” এই বুলি কৈ কৃষ্ণ আৰু নাৰদে সেই ঠাই পৰিত্যাগ কৰিলে।

অশ্বেষপুৰত আনন্দৰ বোল উঠিল। কলিনীকে আদি কৰি কৃষ্ণৰ সকলোবিলাক মহিমী আৰু যাদৱ বোৱাৰীসকলে মহা আনন্দেৰে মায়াৱতীক বোৱাৰীৰূপে বৰণ কৰিলে আৰু প্ৰহাৰ আৰু মায়াৱতীক লৈ ৰং-ধেমালি কৰিবলৈ ধৰিলে।